NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Wielkopolska Delegatura w Poznaniu

DWP.410.15.2.2026

Pani
Urszula Wyremblewska - Korzyniewska
Burmistrz Jarocina
Urząd Miejski w Jarocinie
Al. Niepodległości 10
63-200 Jarocin

Wystąpienie pokontrolne

P/25/086

Współpraca jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana

Urząd Miejski w Jarocinie, Al. Niepodległości 10, 63-200 Jarocin

Kierownik jednostki kontrolowanej

Urszula Wyremblewska-Korzyniewska, Burmistrz Jarocina, od 7 maja 2024 r.

W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił:

Adam Pawlicki, Burmistrz Jarocina, w okresie od 1 grudnia 2014 r. do 6 maja 2024 r.

Zakres przedmiotowy kontroli

1. Opracowanie i realizacja programów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz rezultaty ich realizacji.
2. Udzielanie i rozliczanie dotacji na zadania publiczne zlecone organizacjom pozarządowym oraz rezultaty realizacji tych zadań.

Okres objęty kontrolą

Od 1 stycznia 2023 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych, tj. do 19 grudnia 2025 r.

Podstawa prawna podjęcia kontroli

Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli[1]

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Wielkopolska Delegatura w Poznaniu[2]

Kontrolerzy

1. Ewa Kruszyńska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienia do kontroli nr LPO/141/2025 z dnia 7 października 2025 r. i DWP/14/2026 z 9 stycznia 2026 r.
2. Maciej Sterczała, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienia do kontroli nr LPO/148/2025 z dnia 22 października 2025 r. i DWP/16/2026 z 9 stycznia 2026 r.

(akta kontroli str. 1-4, 2298-2304)

[1] Dz. U. z 2022 r. poz. 623, ze zm., dalej: ustawa o NIK.
[2] Do 31 grudnia 2025 r. Delegatura w Poznaniu.

II. Ocena ogólna[3] kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W każdym z lat objętych kontrolą w Gminie Jarocin[4] obowiązywały roczne programy współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie[5]. Programy te zostały uchwalone terminowo, jednak w przypadku programu na 2024 r. nie zapewniono prawidłowej konsultacji z organizacjami przy jego opracowywaniu. Programy na 2024 r. i na 2025 r. odpowiadały wymogom określonym w udpp.

Burmistrz Jarocina terminowo wywiązał się z obowiązków sprawozdawczych, przedkładając sprawozdania z wykonania programów na 2023 r. i na 2024 r. Radzie Miejskiej w Jarocinie oraz ogłaszając je w Biuletynie Informacji Publicznej. Jednak dane wykazane w sprawozdaniu za 2024 r. nie były w pełni rzetelne.

Burmistrz Jarocina realizował założenia ww. programów współpracy, jednak w przedłożonych Radzie Miejskiej w Jarocinie projektach programów współpracy, które bez zmian zostały przez nią uchwalone, nie określono rezultatów, jakie mają być zrealizowane, aby wyznaczone cele zostały uznane za osiągnięte, a także wartości docelowych poszczególnych wskaźników służących do oceny stopnia realizacji programów. Określenie rezultatów i wartości docelowych wskaźników, zdaniem NIK, wpływałoby pozytywnie na proces ewaluacji i tworzenia programów na kolejne lata, a także umożliwiałoby rzetelną ocenę ich realizacji i stopnia osiągnięcia założonych celów.

Zlecanie przez Gminę organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych w ramach programu współpracy na 2024 r. odbywało się co do zasady w sposób zgodny z przepisami udpp oraz regulacjami zawartymi w treści tego programu, a osiągnięte w wyniku realizacji tych zadań rezultaty były zgodne z treścią zawartych umów. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły niezapewnienia udokumentowania niektórych czynności podejmowanych przez Urząd w związku ze zlecaniem organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych oraz niewezwania organizacji pozarządowych do uzupełnienia o wymagane informacje dwóch ofert i jednego sprawozdania z realizacji zadań publicznych.

[3] Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

[4] Dalej również: Gmina.

[5] Dz.U. z 2025 r., poz. 1338, dalej: udpp. W dalszej treści wystąpienia dla określenia organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 tej ustawy używana jest również nazwa: organizacje lub NGO.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe[6] kontrolowanej działalności

1. Opracowywanie i realizacja programów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz rezultaty ich realizacji

Opis stanu faktycznego

1. W latach 2023-2025 w Gminie Jarocin obowiązywały roczne programy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 udpp, uchwalone na każdy rok z tych lat w terminie zgodnym z art. 5a ust. 1 udpp, tj. do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu[7]. Uchwały Rady Miejskiej w Jarocinie, którymi przyjęto programy, nie były przedmiotem rozstrzygnięć nadzorczych Wojewody Wielkopolskiego.

(akta kontroli str. 119, 132-185)

W zawiadomieniu z 10 listopada 2023 r. Wojewoda Wielkopolski poinformował Burmistrza Jarocina o wszczęciu postępowania nadzorczego w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Rady Miejskiej w Jarocinie ustanawiającej program współpracy na 2024 r.[8], jako podjętej z istotnym naruszeniem prawa. W zawiadomieniu wskazano, że dotyczyło to art. 13 pkt 2 ustawy z 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych[9], tj. niepodania, że uchwałę ogłasza się w wojewódzkim dzienniku urzędowym[10]. W § 3 uchwały podano natomiast, że wchodzi ona w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń.

Wojewoda Wielkopolski nie wydał rozstrzygnięcia nadzorczego w tej sprawie z uwagi na podjęcie 14 listopada 2023 r. przez Radę Miejską w Jarocinie uchwały nr XCVI/845/2023[11], uchylającej uchwałę będącą przedmiotem postępowania nadzorczego, jak również zmianę tych fragmentów, których wadliwość była przyczyną wszczęcia postępowania nadzorczego. W szczególności w § 3 podano, że wchodzi ona w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

(akta kontroli str. 119, 132-185)

---

[6] Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych przedstawionych w kolejnych punktach niniejszego rozdziału wystąpienia pokontrolnego. Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę cząstkową jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

[7] Programy przyjęte Uchwałami Rady Miejskiej w Jarocinie nr: LXXVII/667/2022 z 28 listopada 2022 r. (na 2023 r.), XCVI/845/2023 z 14 listopada 2023 r. (na 2024 r.) i X/96/2024 z 30 października 2024 r. (na 2025 r.). Dalej: programy lub programy współpracy odpowiednio na 2023 r., na 2024 r. i na 2025 r.

[8] Uchwała nr XCV/820/2023 z 25 października 2023 r. w sprawie przyjęcia Programu współpracy Gminy Jarocin z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2024 r.

[9] Dz. U. z 2019 r. poz. 1461; dalej: ustawa o ogłaszaniu aktów normatywnych.

[10] Ponadto, naruszono: art. 5a ust. 4 pkt 8 udpp, gdyż nie podano w programie współpracy wysokości środków planowanych na jego realizację oraz art. 15 ust. 2b, ust. 2e i ust. 2ea udpp, gdyż nie wskazano, iż w skład komisji konkursowej powoływanej przez Burmistrza Jarocina wchodzą przedstawiciele organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego, a wskazano, że wchodzą eksperci, jako osoby reprezentujące obszary działania zbieżne z zakresem merytorycznym ogłoszonego konkursu.

[11] Nowa uchwała w sprawie przyjęcia programu współpracy na 2024 r., dalej również: nowa uchwała.

W programie współpracy na 2023 r. - za wyjątkiem wysokości planowanych na realizację środków - zawarto postanowienia tożsame z wyżej wskazanymi postanowieniami pierwotnego programu na 2024 r., zakwestionowanymi w postępowaniu nadzorczym Wojewody Wielkopolskiego.

(akta kontroli str. 132-149)

Spośród trzech uchwał Rady Miejskiej w Jarocinie w sprawie przyjęcia programów współpracy obowiązujących w latach 2023-2025, dwie zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego[12], a jednej nie opublikowano[13]. Burmistrz Jarocina wyjaśniła, że: *do roku 2022 uchwały te nie były publikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego i nie było to kwestionowane przez organ nadzoru. W 2023 r. Wojewoda Wielkopolski wszczął postępowanie nadzorcze w związku z naruszeniem art. 13 pkt 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych. (...) Programy współpracy obowiązujące w 2024 r., 2025 r. oraz program przygotowany na 2026 r. zawierają zapis, że „Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego".*

(akta kontroli str. 132, 150, 166, 215-217)

W okresie objętym kontrolą, w Gminie Jarocin nie uchwalono wieloletniego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi.

(akta kontroli str. 119)

2. W okresie objętym kontrolą, w Gminie Jarocin obowiązywały dwie uchwały określające sposób konsultowania projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji pozarządowych[14].

(akta kontroli str. 119, 206-212)

Według programów współpracy na 2023 r. i na 2024 r., opracowanie projektu programu współpracy na rok następny należało[15], do pracowników Urzędu odpowiedzialnych merytorycznie za zadania zlecane do realizacji organizacjom oraz do przedstawicieli organizacji współpracujących z Gminą Jarocin, a wg programu współpracy na 2025 r. - do pełnomocnika Burmistrza[16] we współpracy z ww. pracownikami Urzędu. Od 10 grudnia 2024 r. Burmistrz Jarocina powołała Zespół ds. organizacji pozarządowych[17], którego celem działalności było m.in. przygotowywanie projektu rocznego programu współpracy oraz konsultowanie projektów uchwał, zarządzeń oraz innych aktów prawa miejscowego, dotyczących sektora pozarządowego.

(akta kontroli str. 119-123, 139, 156, 173)

[12] Uchwały nr XCVI/845/2023 z 14 listopada 2023 r. i nr X/96/2024 z 30 października 2024 r. przyjmujące program współpracy odpowiednio na 2024 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp z 2023 r. poz. 10288) i na 2025 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp z 2024 r. poz. 8821).

[13] Uchwała nr LXXVII/667/2022 z 28 listopada 2022 r. przyjmująca program współpracy na 2023 r.

[14] Uchwały Rady Miejskiej w Jarocinie: nr LXI/567/2010 z 9 czerwca 2010 r. w sprawie uchwalenia sposobu konsultowania projektów aktów prawa miejscowego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego (obowiązująca do 16 kwietnia 2025 r.) i nr XVI/181/2025 z 24 marca 2025 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z radą działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 udpp projektów aktów prawa miejscowego oraz projektów innych aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji (obowiązująca od 17 kwietnia 2025 r.). Dalej odpowiednio: uchwała w sprawie konsultacji z 2010 r. lub uchwała w sprawie konsultacji z 2025 r.

[15] Na przełomie września i października każdego roku.

[16] Powołanego na stałe do pełnienia różnych zadań w zakresie współpracy z organizacjami.

[17] Zarządzeniem nr 89/IX/2024 .K.

Zgodnie z programami współpracy na 2023 r. i na 2024 r., projekty programów podlegały konsultacjom z Branżowymi Zespołami Konsultacyjnymi ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi[18], a także z ogółem przedstawicieli organizacji podczas otwartych konsultacji projektu programu, natomiast w programie współpracy na 2025 r. przewidziano, że odbędzie się to podczas spotkań konsultacyjnych. W programach na 2023 r. i 2024 r., przewidziano, że podczas konsultacji programu współpracy omawiane są rodzaje zadań konkursowych, tryb ich zlecania, kryteria ich oceny oraz zadania wieloletnie, a efekty konsultacji w postaci rekomendacji przedstawiane są radnym Rady Miejskiej oraz Burmistrzowi Jarocina wraz z protokołem z konsultacji.

(akta kontroli str. 139, 156, 173)

W trakcie opracowywania[19] programu współpracy na 2024 r.:

- nie zapewniono konsultacji z organizacjami w sposób w pełni zgodny z obowiązującą uchwałą w sprawie konsultacji z 2010 r., gdyż nie podano w wymaganym terminie do publicznej wiadomości informacji o przystąpieniu do opracowywania projektu programu oraz opracowanego projektu programu w Biuletynie Informacji Publicznej[20] w zakładce: „Konsultacje społeczne", a samego projektu programu również do wglądu w odpowiednim merytorycznie wydziale Urzędu lub jednostce organizacyjnej Gminy odpowiedzialnej za jego przygotowanie, co zostało opisane w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*[21],
- dokument opracowany został na podstawie doświadczeń z realizacji programów z lat wcześniejszych; w trakcie prac nad jego projektem nie sporządzono odrębnych analiz, diagnoz oraz nie przeprowadzono udokumentowanej ewaluacji uprzednio obowiązującego programu,
- w trzech protokołach z konsultacji podano, że członkowie Branżowych Zespołów Konsultacyjnych lub członkowie organizacji pozarządowych nie wnieśli żadnych uwag[22].

(akta kontroli str. 218-308)

Tryb powoływania członków oraz organizację Rady określał regulamin przyjęty na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Jarocinie z 24 marca 2025 r. Jak wynikało z uzasadnienia do niej, organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Jarocin nie zgłosiły potrzeby powołania takiej Rady. W kontrolowanym okresie, w Gminie nie powołano Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego.

---

[18] Zespoły te działały w następujących sektorach: edukacji i kultury, sportu i zdrowia oraz spraw społecznych, a ich członkowie byli uprawnieni m.in.: do uczestniczenia w pracach związanych z przeprowadzeniem otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego; pierwszeństwa w wyborze członków komisji konkursowych; dokonywania oceny realizacji polityki Gminy Jarocin wobec organizacji pozarządowych; wyrażania opinii w istotnych sprawach dotyczących organizacji pozarządowych.

[19] Szczegółowemu badaniu poddano proces opracowania programu współpracy na 2024 r.

[20] Dalej: BIP.

[21] Informację o trwających w Urzędzie pracach nad projektem programu, bez wskazania w niej gdzie jest dostępny projekt do wglądu, oraz projekt programu i formularz do zgłaszania uwag w terminie do 23 października 2023 r. do godziny 16:00, podano natomiast do publicznej wiadomości 20 października 2023 r. na stronie internetowej Gminy Jarocin w zakładce „Aktualności", tj. na 5 dni przed planowanym na 25 października 2023 r. terminem odbycia sesji Rady, co zostało także opisane w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*. Tożsamą informację i dokumenty w powyższym zakresie, skierowano również drogą mailową: 11 października 2023 r. (na 18 adresów mailowych) i 13 listopada 2023 r. (ponownie przesłano do konsultacji na 52 adresy mailowe po zmianie w wyniku zawiadomienia Wojewody Wielkopolskiego o wszczęciu postępowania nadzorczego) do Branżowych Zespołów Konsultacyjnych oraz 18 października 2023 r. do organizacji (na 124 adresy mailowe), wskazując termin do zgłaszania uwag odpowiednio na: 16 października 2023 r. do godz. 15:00 i 14 listopada 2023 r. do godz. 8:15 oraz 23 października 2023 r. do godz. 16:00

[22] Były to protokoły z: 17 i 24 października oraz 15 listopada 2023 r.

(akta kontroli str. 119, 124-131)

3. Programy współpracy obowiązujące w latach 2023-2025, zawierały elementy określone w art. 5a ust 4 udpp[23], tj. w szczególności[24]:

- cel główny współpracy, który określono w programach współpracy na 2023 r. i na 2024 r. jako kształtowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym, poprzez budowanie partnerstwa między administracją publiczną i organizacjami pozarządowymi, czemu służyć miało wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji ważnych celów społecznych oraz poprawy jakości życia jego mieszkańców poprzez zwiększenie udziału organizacji pozarządowych we wprowadzaniu nowych rozwiązań i realizacji zadań publicznych. W programie współpracy na 2025 r. główny cel określono natomiast jako budowanie partnerstwa pomiędzy Gminą a organizacjami służącego rozpoznawaniu i zaspokajaniu potrzeb mieszkańców oraz wzmacnianiu roli aktywności obywatelskiej w rozwiązywaniu problemów lokalnych, czemu służyć miało określenie czytelnych zasad w zakresie wspierania przez Gminę działań organizacji oraz włączenie organizacji w realizację zadań własnych Gminy,
- cele szczegółowe[25],
- formy współpracy (finansowe i pozafinansowe) obejmujące, w przypadku finansowych form zlecanie realizacji zadań publicznych: w programach na 2023 r. i na 2024 r. na zasadach określonych w udpp oraz określonych w odrębnych przepisach, a w programie na 2025 r. wyłącznie na zasadach określonych w udpp, tj. poprzez konkurs ofert oraz tryb pozakonkursowy,
- priorytetowe zadania publiczne.

Programy współpracy na każdy rok z lat 2023-2025 w wybranych fragmentach, tj. określających cele (główne i szczegółowe) oraz priorytetowe zadania publiczne, zawierały tożsame postanowienia, z nieznacznymi różnicami dotyczącymi priorytetowych zadań publicznych[26]. Zmiany w treści trzech ww. programów dotyczyły głównie wielkości zaplanowanego do udzielenia wsparcia finansowego.

(akta kontroli str. 132-185, 309-312)

[23] Tj.: cel główny i cele szczegółowe programu; zasady współpracy; zakres przedmiotowy; formy współpracy, o których mowa w art. 5 ust. 2 udpp; priorytetowe zadania publiczne; okres realizacji programu (przy czym w programach na 2023 r. i na 2024 r. okres ten określono np. we wstępie zwrotem „w perspektywie rocznej", a w programie na 2025 r. zwrotem „w okresie od 1 stycznia 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r."); sposób realizacji programu; wysokość środków planowanych na realizację programu; sposób oceny realizacji programu; informację o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji; tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert.

[24] W przypadku niepodania konkretnego roku obowiązywania programu, oznacza to, że dany element zawarty był w każdym z trzech programów współpracy.

[25] Przykładowo: umocnienie lokalnych działań oraz stworzenie warunków dla powstania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnych; poprawa jakości życia, poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych.

[26] W programach na 2023 r. i na 2024 r. ujęto zadania: rozwój społeczeństwa obywatelskiego i animację społeczności lokalnej; edukację pozaszkolną, w tym międzypokoleniową; regionalistykę, w tym upowszechnianie i tłumaczenia źródeł archiwalnych; działalność na rzecz osób niepełnosprawnych; działalność wspomagającą rozwój wspólnot i społeczności lokalnych. W programie na 2024 r. ujęto zadanie w zakresie działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości, a w programie na 2025 r. zadanie w zakresie: działalności na rzecz integracji cudzoziemców; nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania; promocji i organizacji wolontariatu.

Burmistrz Jarocina wyjaśniła, że *programy współpracy w latach 2023-2025 miały charakter kontynuacyjny, co oznaczało utrzymanie sprawdzonych i skutecznych kierunków działań oraz form współpracy. Gmina, opierając się na dotychczasowych doświadczeniach, nie widziała potrzeby redefinicji celów, koncentrując się raczej na zapewnieniu ciągłości realizowanych zadań. Przyczyną powtarzalności celów współpracy i priorytetowych zadań do realizacji była też względna stabilność potrzeb społecznych występujących na terenie Gminy Jarocin. Zadania realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi odpowiadały na długoterminowe wyzwania w obszarach takich jak pomoc społeczna, kultura, sport, edukacja czy przeciwdziałanie uzależnieniom, które nie uległy istotnym zmianom w analizowanym okresie. Najistotniejsze zmiany pomiędzy poszczególnymi programami dotyczyły wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań publicznych. Zmienność ta była determinowana możliwościami budżetowymi gminy, natomiast nie wpływała na zasadniczy zakres celów i priorytetów współpracy.*

(akta kontroli str. 509-518)

Założenia wynikające z obowiązujących w Gminie dokumentów strategicznych lub sektorowych były spójne w zakresie celów i zadań określonych w poddanym analizie programie współpracy na 2024 r. i nie zawierały wzajemnie wykluczających się postanowień. I tak, przykładowo:

- Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Jarocin[27], w którym zapisano m.in., że ważnym aspektem jest bezpośrednie włączenie w zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne różnych organizacji pozarządowych, przedsiębiorców oraz inne podmioty działające na rzecz lokalnej społeczności. Przedsięwzięcia proponowane w GPR koncentrują się ponadto na działaniach mających na celu wsparcie inicjatyw oddolnych i działań organizacji pozarządowych, a także walce z bezrobociem,
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Jarocin na lata 2021-2030[28], w którym zapisano m.in., że interesariuszami są organizacje pozarządowe, a w działaniach miękkich (nieinwestycyjnych) w wielu miejscach mowa jest o udziale organizacji pozarządowych w ramach sposobów finansowania oraz że są one beneficjentami inwestycji w sieci ciepłownicze,
- Miejski Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Gminy Jarocin[29], w którym zapisano m.in., że do najważniejszych partnerów przy wdrażaniu tego planu należy zaliczyć organizacje pozarządowe.

(akta kontroli str. 313-318)

4. W zakresie sposobu oceny realizacji programu, przewidziano w programach współpracy, że wydziały merytoryczne Urzędu, nie później niż do 31 maja roku następującego po realizacji programu przedstawiają sprawozdania z jego realizacji. W programach współpracy określono mierniki efektywności ich realizacji, nie określono natomiast rezultatów, jakie miały być zrealizowane aby wyznaczone cele mogły zostać uznane za osiągnięte.
W programach współpracy ustalono takie wskaźniki efektywności ich realizacji jak: liczba ogłoszonych konkursów na realizacje zadań publicznych; liczba podmiotów, z którymi podpisano umowę o realizację zadania publicznego (w programach na 2023 r. i na 2024 r.) lub liczba zawartych umów na realizację zadania publicznego (w programie na 2025 r.); liczba odbiorców,

[27] Przyjęty uchwałą nr LXVIII/676/2018 Rady Miejskiej w Jarocinie z 24 stycznia 2018 r. Dalej: GPR.
[28] Przyjęty uchwałą nr XXXVII/367/2020 Rady Miejskiej w Jarocinie z 16 grudnia 2020 r.
[29] Przyjęty uchwałą nr LXIX/617/2022 Rady Miejskiej w Jarocinie z 18 lipca 2022 r.

do których adresowane były zadania publiczne; wysokość środków finansowych zaangażowanych w realizację zadań publicznych, z tymże w programach na 2023 r. i na 2024 r. w podziale na środki pochodzące z Gminy Jarocin, od jednostek podległych Gminie oraz pozyskanych przez organizacje z innych źródeł, a w programie na 2025 r. w podziale na kwoty udzielonych dotacji w trybie konkursu i w trybie pozakonkursowym. W programach na 2023 r. i na 2024 r. do mierników efektywności zaliczono również liczbę organizacji podejmujących działania na rzecz lokalnej społeczności, a w programie na 2025 r. liczbę ofert złożonych w konkursach i w trybie pozakonkursowym oraz liczbę organizacji, którym udzielono dotacji na realizację zadań publicznych.

Dla ww. wskaźników efektywności realizacji programów współpracy w latach 2023-2025 nie określono wartości, po osiągnięciu których dany program byłby uznany za zrealizowany w założony sposób, tj. efektywnie.

(akta kontroli str. 139. 140, 156, 157, 174, 343, 344)

Burmistrz wyjaśniła m.in., że monitorowanie/ocenianie stopnia realizacji poszczególnych programów współpracy prowadzone jest *na bieżąco przez wydziały merytoryczne odpowiedzialne za współpracę z organizacjami m.in. poprzez przeprowadzane kontrole realizowanych zadań, udział przedstawicieli Burmistrza oraz Rady Miejskiej w wydarzeniach organizowanych przez organizacje oraz prowadzenie rejestru spotkań z przedstawicielami trzeciego sektora organizowanymi przez Urząd.* Dokumentami potwierdzającymi monitorowanie stopnia realizacji programów współpracy na 2023 r. i na 2024 r. były – zdaniem Burmistrz - sprawozdania z realizacji tych programów.

(akta kontroli str. 345-349)

Zdaniem NIK, ani liczba przeprowadzonych konkursów, ani zawartych umów lub wysokość środków zaangażowanych w realizację zadań publicznych nie gwarantują dokładnej oceny realizacji założonych celów, jeżeli nie określono wartości docelowych, po osiągnięciu których program można uznać za zrealizowany w założony sposób, a cele za osiągnięte. Określenie w programach współpracy rezultatów ich realizacji oraz sposobów i metod ich mierzenia ma istotne znaczenie w procesie ewaluacji i tworzenia programów na kolejne lata, a także umożliwia rzetelną ocenę ich realizacji i stopień osiągnięcia założonych celów.

5. W ramach rocznych programów współpracy na lata 2023-2025, na finansowe formy współpracy z organizacjami zaplanowano w Gminie Jarocin środki w wysokości 35 648,4 tys. zł (na 2023 r.), 8 744,3 tys. zł (na 2024 r.) i 12 232,0 tys. zł (na 2025 r.). Faktyczne wykorzystanie środków[30] wyniosło w 2023 r. 40 893,6 tys. zł i w 2024 r. 10 837,3 tys. zł, tj. odpowiednio 98,2 % i 93,8 % planu po zmianach wg uchwały budżetowej.

(akta kontroli str. 319, 320)

Wartość finansowa współpracy, wskazanej w poszczególnych programach współpracy, przyznana organizacjom w podziale na:

- wsparcie realizacji zadania publicznego (poprzez udzielenie dotacji na dofinansowanie jego realizacji w oparciu o art. 11 ust. 1 pkt 1 udpp) wyniosła: 1 897,6 tys. zł w 2023 r., 2 036,1 tys. zł w 2024 r. i 2 557,1 tys. zł w 2025 r. (do 30 września),

[30] Tj. środki wydatkowane na realizację zadań po uwzględnieniu dokonanych przez organizacje zwrotów.

- powierzenie realizacji zadania publicznego (poprzez udzielenie dotacji na finansowanie jego realizacji w oparciu o art. 11 ust. 1 pkt 2 udpp) wyniosła: 6 718,8 tys. zł w 2023 r., 7 447,5 tys. zł w 2024 r. i 8 487,6 tys. zł w 2025 r. (do 30 września),
- dotacje dla organizacji prowadzących niepubliczne placówki oświatowe (na podstawie ustawy z 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych[31]) wyniosła: 32 070,4 tys. zł w 2023 r.,
- dotacje dla ochotniczych straży pożarnych[32] (przekazane na podstawie ustawy z 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych[33]) wyniosła: 1 124,6 tys. zł w 2023 r., 1 753,6 tys. zł w 2024 r. i 440,7 tys. zł w 2025 r. (do 30 września).

(akta kontroli str. 321, 322)

Spośród zadań publicznych wymienionych w art. 4 ust. 1 udpp[34], Gmina Jarocin w latach 2023-2025 prowadziła z organizacjami współpracę o charakterze finansowym w trybach określonych w udpp w zakresie następujących dziewięciu zadań:

- pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób (art. 4 ust. 1 pkt 1 udpp), przyznając środki na każdy rok w wysokości odpowiednio: 4 656,5 tys. zł, 5 428,3 tys. zł i 6 855,4 tys. zł,
- przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym (art. 4 ust. 1 pkt 32 udpp), przyznając środki na każdy rok w wysokości odpowiednio: 1 151,1 tys. zł, 1 028,8 tys. zł i 1 079,4 tys. zł,
- ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego (art. 4 ust. 1 pkt 18 udpp), przyznając środki na każdy rok w wysokości odpowiednio: 700,0 tys. zł, 910,0 tys. zł i 1 096,5 tys. zł,
- wspierania i upowszechniania kultury fizycznej (art. 4 ust. 1 pkt 17 udpp), przyznając środki na każdy rok w wysokości odpowiednio: 656,0 tys. zł, 394,3 tys. zł i 762,0 tys. zł,
- nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania (art. 4 ust. 1 pkt 14 udpp), przyznając środki na każdy rok w wysokości odpowiednio: 656,3 tys. zł, 657,8 tys. zł i 444,4 tys. zł,
- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego (art. 4 ust. 1 pkt 16 udpp), przyznając środki na każdy rok w wysokości odpowiednio: 596,0 tys. zł, 394,3 tys. zł i 512,9 tys. zł,
- działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (art. 4 ust. 1 pkt 2 udpp), przyznając środki na każdy rok w wysokości po 400,00 tys. zł,
- ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy z 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej[35] (art. 4 ust. 1 pkt 6 udpp), przyznając środki na 2023 r. w wysokości 301,1 tys. zł,
- turystyki i krajoznawstwa (art. 4 ust. 1 pkt 19 udpp), przyznając środki na każdy rok w wysokości odpowiednio: 13,5 tys. zł, 14,8 tys. zł i 16,0 tys. zł.

[31] Dz. U. z 2025 r. poz. 439 j.t. Dalej: ufzo.
[32] Dalej: OSP.
[33] Dz. U. z 2025 r. poz. 244 j.t. Dalej: ustawa osp.
[34] Dalej: zadania publiczne.
[35] Dz. U. z 2025 r. poz. 450 j.t.

Ponadto, w 2025 r. prowadzono współpracę z organizacjami o charakterze finansowym również w zakresie promocji i organizacji wolontariatu (art. 4 ust. 1 pkt 27 udpp), przyznając na to zadanie środki w wysokości 41,0 tys. zł.

Największym zmianom w programach współpracy, w kontrolowanych latach, uległ podział środków finansowych w obszarze:

- ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego, przeznaczonych na zadanie prowadzenia schroniska dla bezdomnych zwierząt w Radlinie, uległ zwiększeniu na przestrzeni trzech lat objętych kontrolą, z zaplanowanych środków w wysokości 789,0 tys. zł na 2023 r. do 1 096,5 tys. zł na 2025 r., tj. o blisko 139,0%. Wzrost środków przyznanych na każdy rok z lat 2023-2025 (odpowiednio: 700,0 tys. zł, 910,0 tys. zł i 1 096,5 tys. zł), Burmistrz wyjaśniła wzrostem liczby zwierząt, także podpisaniem nowych porozumień z nowymi gminami[36] oraz z wzrostem kosztów utrzymania zwierząt, w tym obsługi (wzrost wynagrodzeń pracowników schroniska) oraz zmianą rozporządzenia w sprawie utrzymywania bezdomnych zwierząt w schroniskach (w tym dostosowanie do tych wymagań infrastrukturalnych oraz pracowniczych),
- pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób, uległ zwiększeniu w 2025 r. z zaplanowanych środków w wysokości 4 728,4 tys. zł na 2023 r. do 6 450,0 tys. zł na 2025 r., tj. o 150,8%. Burmistrz Jarocina wyjaśniła to przede wszystkim rosnącym zapotrzebowaniem na usługi społeczne kierowane w szczególności do osób starszych, przewlekle chorych, niepełnosprawnych, samotnych, mających problemy związane ze zdrowiem psychicznym lub długotrwałą trudną sytuacją życiową i wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

(akta kontroli str. 323-329, 509-518)

Wysokość środków przeznaczanych na poszczególne zadania i obszary była ustalana na podstawie m. in.: możliwości finansowych Gminy, pozyskanych przez Gminę dotacji ze środków zewnętrznych, potrzeb społecznych w poszczególnych obszarach i prognozowanych zmian w tym zakresie, zmieniających się przepisów i wymagań prawnych dotyczących dotowanych zadań oraz analizy kosztów dotychczas zrealizowanych zadań. Analizy te miały jedynie charakter roboczy i nie zostały udokumentowane.

(akta kontroli str. 509-518)

W latach 2023-2025 organizacje wystąpiły łącznie z 97 wnioskami o realizację zadania publicznego, z tego 27 w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, 41 w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, jednym w zakresie nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania oraz 28 w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej. Wszystkie te zadania zostały zlecone organizacjom na podstawie art. 19a udpp[37].

(akta kontroli str. 333-342)

[36] Kwota przeznaczona na to zadanie składa się ze środków jakie gminy należące do porozumienia wpłacają do Gminy Jarocin a Gmina Jarocin przekazuje je do organizacji pozarządowej prowadzącej schronisko dla bezdomnych zwierząt.
[37] Tryb małych zleceń z pominięciem procedury konkursu.

W żadnym z lat objętych kontrolą, wysokość środków przyznanych w trybie art. 19a ust. 1 udpp nie przekroczyła 20% dotacji zaplanowanych w roku budżetowym na realizację zadań publicznych przez organizacje (wymóg taki wynikał z art. 19a ust. 7 udpp).

(akta kontroli str. 146-148, 163, 164, 184, 323-328)

W latach 2023-2025 nie było przypadków przyznania przez Gminę Jarocin organizacjom pozarządowym środków na dofinansowywanie wkładów własnych do zadań, na realizację których organizacje te pozyskiwały środki finansowe ze źródeł zewnętrznych.

(akta kontroli str. 510, 515, 517)

Na podstawie analizy stopnia realizacji działań zaplanowanych w programie współpracy na 2024 r. w ramach współpracy finansowej, w trybach określonych w udpp, ustalono, że na zadanie publiczne w zakresie:

- pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób przyznano 131,9% środków zaplanowanych w wysokości 4 114,3 tys. zł,
- przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym przyznano 114,3% środków zaplanowanych w wysokości 900,0 tys. zł,
- ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego przyznano 101,1% środków zaplanowanych w wysokości 900,0 tys. zł,
- wspierania i upowszechniania kultury fizycznej przyznano 118,6% środków zaplanowanych w wysokości 700,0 tys. zł,
- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego przyznano 74,4% środków zaplanowanych w wysokości 530,0 tys. zł,
- nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania przyznano 145,2% środków zaplanowanych w wysokości 453,0 tys. zł,
- działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym przyznano 100% środków zaplanowanych w wysokości 400,00 tys. zł,
- turystyki i krajoznawstwa przyznano 74,2% środków zaplanowanych w wysokości 20,0 tys. zł.

Niezrealizowanie w całości kwoty zaplanowanej w programie współpracy finansowej w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego oraz turystyki i krajoznawstwa, Burmistrz Jarocina wyjaśniła następująco: *W konkursie organizowanym w obszarze turystyka i krajoznawstwo na zadanie realizowane w 2024 r. oferty złożyły cztery stowarzyszenia, z czego jedna oferta została odrzucona na etapie oceny formalnej, druga oferta otrzymała ocenę pozytywną, lecz została nisko oceniona przez komisję konkursową i ostatecznie nie otrzymali dotacji. Dotacja została przyznana dwóm organizacjom, których oferty nie wyczerpały całej puli środków przeznaczonych na zadanie. Różnica pomiędzy kwotą środków zaplanowanych w programie współpracy na 2024 r. w obszarze kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, a łączną kwotą dotacji przyznaną w wyniku rozstrzygnięcia konkursów, wynika z decyzji Burmistrza Jarocina podejmowanej zgodnie z § 11 ust. 8 programu współpracy na 2024 r. Zapis ten jednoznacznie stanowi, że to Burmistrz podejmuje ostateczną decyzję o wyborze ofert oraz o wysokości przyznanych dotacji.*

(akta kontroli str. 323-328, 509-518)

Poza zlecaniem organizacjom realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w udpp, Rada Miejska w Jarocinie przewidziała w programach współpracy na 2023 r. i na 2024 r. finansową

formę współpracy polegającą na zlecaniu realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Wśród zadań zlecanych na zasadach określonych w odrębnych przepisach (tj. w ustawie osp i ufzo) zaplanowano:

- w programie współpracy na 2023 r. środki w wysokości: 310,5 tys. zł na ochotnicze straże pożarne oraz 28 200,0 tys. zł na szkoły podstawowe, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, przedszkola, realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w przedszkolach, szkołach podstawowych, wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, żłobki,
- w programie współpracy na 2024 r. środki w wysokości 727,0 tys. zł na ochotnicze straże pożarne.

W programie współpracy na 2024 r. nie ujęto środków na dotacje dla organizacji działających w sferze zadań publicznych w zakresie edukacji, oświaty i wychowania oraz działalności na rzecz dzieci i młodzieży na zasadach określonych w ufzo, pomimo przyjęcia w tym programie możliwości zlecania realizacji zadań publicznych organizacjom na zasadach określonych w odrębnych przepisach, co zostało opisane w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 137, 146-148, 153, 163, 164, 319)

Rada Miejska w Jarocinie w programie współpracy na 2025 r. dopuściła zlecanie organizacjom realizacji zadań publicznych na zasadach określonych wyłącznie w udpp, w formie powierzania wykonywania tych zadań (wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji) lub wspierania wykonywania tych zadań (wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji) – poprzez konkurs ofert oraz tryb pozakonkursowy. Na 2025 r. nie przewidziano zlecania realizacji zadań publicznych organizacjom na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Jednocześnie w programie współpracy na ten rok zaplanowano środki w wysokości 391,5 tys. zł na ochotnicze straże pożarne realizowane również na zasadach określonych w ustawie osp, co zostało opisane w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 171, 184, 319)

6. W rocznych programach współpracy na poszczególne lata 2023-2025 wymieniono następujące pozafinansowe formy współpracy z organizacjami, nie określając przy tym wymiaru i zakresu w jakich planowano je zrealizować:

- szkolenia, konsultacje, a w programie na 2025 r. dodatkowo – doradztwo i udzielanie pomocy merytorycznej,
- tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji i samorządu,
- organizowanie spotkań informacyjnych rozumianych jako forum wymiany informacji na temat podejmowanych działań, możliwości wymiany doświadczeń i spostrzeżeń, nawiązania współpracy i koordynacji podejmowanych działań przez organizacje,
- udzielanie rekomendacji, listów intencyjnych organizacjom współpracującym z Gminą w przypadkach ubiegania się przez nie o dofinansowanie projektów finansowanych z innych źródeł zewnętrznych, a w programie na 2025 r., dodatkowo wprowadzono opiniowanie ich działalności,
- obejmowanie patronatem Burmistrza przedsięwzięć podejmowanymi przez organizacje,

- w programach na 2023 r. i na 2024 r. wspólne opracowanie systemu wymiany informacji rozumiane jako informowanie Urzędu oraz organizacji o aktualnie składanych i realizowanych projektach, jako wzajemne informowanie się o aktualnych możliwościach składania wniosków o dotacje i jako koordynację podejmowanych działań,
- w programach na 2023 r. i na 2024 r. współpraca w gromadzeniu środków na działalność pożytku publicznego z innych źródeł niż budżet gminy poprzez opiniowanie wniosków o dotacje celowe, poprzez promowanie ciekawych projektów mogących uzyskać środki z innych źródeł, poprzez konsultacje projektów na etapie ich przygotowywania i poprzez deklarowanie przez Radę Miejską woli współrealizacji i współfinansowania projektowanych przedsięwzięć (a w programie na 2023 r. dodatkowo poprzez deklarowanie przez Radę Miejską woli współrealizacji i współfinansowania projektowanych przedsięwzięć),
- w programie na 2025 r.: udział przedstawicieli organizacji w opiniowaniu ofert w ramach konkursów; konsultowanie z organizacjami projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących sektora pozarządowego; wspieranie organizacji w zakresie działań podejmowanych na rzecz rozwoju i promocji wolontariatu; współpracę z Radą Seniorów Gminy Jarocin w zakresie realizowania założeń polityki senioralnej oraz współpracę z Młodzieżową Radą Miejską w zakresie realizowania projektów skierowanych do młodych mieszkańców Gminy; promowanie wydarzeń na stronie internetowej Gminy i w mediach społecznościowych; promowanie działalności organizacji poprzez udział w organizowanych przez Gminę imprezach adresowanych do mieszkańców; przekazywanie na wniosek organizacji materiałów promocyjnych Gminy.

(akta kontroli str. 137, 153, 154, 172)

W ramach współpracy o charakterze pozafinansowym zaplanowanej w programie współpracy na 2024 r. [38]:

- przeprowadzono konsultacje dotyczące projektu jednej uchwały, tj. uchwały w sprawie przyjęcia programu współpracy na 2025 r.,
- funkcjonowały w Gminie trzy zespoły o charakterze doradczym i inicjatywnym, w skład których wchodzili przedstawiciele organizacji pozarządowych:
  - Komitet Rewitalizacji Gminy Jarocin[39], który wspierał działania Burmistrza Jarocina na obszarze rewitalizacji, stanowił forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełnił funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza,

[38] Szczegółowemu badaniu poddano formy współpracy o charakterze pozafinansowym w roku 2024.

[39] W następującym składzie: wskazani przez Burmistrza przedstawiciele Urzędu, jednostek organizacyjnych Urzędu (pięć osób); radni wskazani przez Radę Miejską w Jarocinie (dwie osoby); przedstawiciel organów władzy publicznej oraz podmiotów innych niż organy władzy publicznej, realizujących na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa lub administracji rządowej, wskazanych przez jednostki uprawnione do reprezentowania tych organów lub podmiotów; przedstawiciele podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzi na obszarze Gminy działalność społeczną, w tym organizacji pozarządowych i grup nieformalnych, wskazanych przez organy uprawnione do reprezentowania tych podmiotów (trzy osoby); przedstawiciele podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzi na obszarze Gminy działalność gospodarczą (trzy osoby); przedstawiciele właścicieli, użytkowników wieczystych nieruchomości i podmiotów zarządzających nieruchomościami, znajdującymi się na obszarze rewitalizacji, w tym spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot mieszkaniowych i towarzystw budownictwa społecznego, wskazanych przez organy uprawnione do reprezentowania tych podmiotów (trzy osoby); przedstawiciele mieszkańców rewitalizacji (cztery osoby); przedstawiciele mieszkańców spoza obszaru rewitalizacji (dwie osoby).

- Rada Społeczna[40] powoływana na podstawie uchwały w sprawie wprowadzenia regulaminu konsultacji społecznych, której działalność koncentrowała się na opiniowaniu wniosków konsultacyjnych i wspieraniu procesu planowania konsultacji społecznych w Gminie. Rada przygotowała też listę rankingową tematów konsultacji społecznych zgłoszonych przez mieszkańców w ramach publicznego naboru ogłoszonego przez Burmistrza,
- Branżowe Zespoły Konsultacyjne ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi powoływane na podstawie uchwały w sprawie przyjęcia programu współpracy na dany rok[41]. W 2024 r. odbyło się jedno spotkanie zespołów, poświęcone konsultacji projektu uchwały w sprawie przyjęcia programu współpracy na 2025 r.,

- odbyły się cztery spotkania, w tym dwa konsultacyjne dotyczące programu współpracy na 2025 r. z organizacjami (59 uczestników) i z Branżowymi Zespołami (12 uczestników), jedno spotkanie sieciujące z Wielkopolską Radą Koordynacyjną Związkiem Organizacji Pozarządowych w związku z przystąpieniem do projektu "Wiedza-Rozwój - Kompetencje: Wzmocnienie potencjału wielkopolskich NGO" (24 uczestników) i jedno spotkanie informacyjne dla organizacji w celu omówienia ogłoszonych przez Burmistrza konkursów ofert na realizację zadań w 2025 r. oraz kryteriów oceny ofert (21 uczestników),
- wymiana i udostępnianie informacji pomiędzy Urzędem a organizacjami odbywała się najczęściej poprzez kanał komunikacji elektronicznej[42]. Pełnomocnik Burmistrza ds. organizacji pozarządowych rozesłała drogą mailową szacunkowo 15 wiadomości o istotnych dla organizacji informacjach np.: o trwających naborach, w których organizacje mogą pozyskać zewnętrzne środki na swoją działalność, o organizowanych spotkaniach, szkoleniach, konsultacjach, konkursach, na temat spraw organizacyjnych, dotyczące konkursów i naborów ofert prowadzonych przez Urząd. Komunikaty i informacje kierowane do przedstawicieli organizacji pozarządowych zamieszczane były także na stronie internetowej Gminy www.jarocin.pl oraz na profilach Gminy na portalach społecznościowych: Facebook, Instagram,
- patronatem Burmistrza objęto 17 przedsięwzięć, m.in.: Bieg kolorowej skarpetki, zawody Ochotniczej Straży Pożarnej w Cielczy, I edycję Regionalnego Konkursu "Historia inspiracją projektów i wykonania odzieży", Zawody Halowe Dziecięcych Drużyn Pożarniczych, Wystawę gołębi pocztowych, October Forest Run, wydarzenia sportowe w celu upamiętnienia Święta Odzyskania Niepodległości i Dni Patrona Miasta Jarocin, Charytatywną Galę sztuk walki, X Zawody w Ratownictwie w Ramach KPP Golina 2024,
- nie zrealizowano zaplanowanych form współpracy o charakterze pozafinansowym takich jak: udzielanie rekomendacji, listów intencyjnych organizacjom współpracującym z Gminą w przypadkach ubiegania się przez nie o dofinansowanie projektów finansowanych z innych źródeł zewnętrznych oraz współpraca w gromadzeniu środków na działalność pożytku publicznego z innych źródeł niż budżet Gminy poprzez: opiniowanie wniosków o dotacje celowe, promowanie ciekawych projektów mogących uzyskać środki z innych źródeł, konsultacje

[40] W skład Rady wchodziło: trzech radnych wskazanych przez Radę Miejską w Jarocinie; trzy organizacje pozarządowe reprezentowane przez jednego przedstawiciela niebędącego radnym; trzech mieszkańców niebędących radnymi; trzech pracowników Urzędu wskazanych przez Burmistrza.

[41] Kadencja członków Zespołów Branżowych była równa kadencji Rady miejskiej w Jarocinie. W latach 2023-2025 było łącznie sześć zespołów (trzy w kadencji 2018/2023 i trzy w kadencji 2024/2029). Wg programów współpracy na 2023 r., na 2024 r. i na 2025 r., w skład Zespołów wchodziło do: sześciu przedstawicieli organizacji pozarządowych, trzech przedstawicieli Rady Miejskiej wyznaczonych przez merytorycznie właściwą komisję i dwóch przedstawicieli Urzędu z odpowiednich merytorycznie komórek organizacyjnych.

[42] Baza licząca ok 100 kontaktów.

projektów na etapie ich przygotowywania i deklarowanie przez Radę Miejską woli współrealizacji i współfinansowania projektowanych przedsięwzięć. Przyczyną tego było, jak wyjaśniła Burmistrz Jarocina, *niezgłoszenie się do Urzędu żadnej organizacji w sprawie udzielania rekomendacji czy listów intencyjnych, a także zaopiniowania lub skonsultowania wniosków w związku z ubieganiem się przez organizacje o dofinansowanie projektów z zewnętrznych źródeł.*

(akta kontroli str. 354-380, 509-518, 2307-2314)

Sekretarz Gminy wyjaśnił, że *pracownicy wydziałów Urzędu, którzy w ramach swoich obowiązków służbowych, współpracują z organizacjami pozarządowymi na bieżąco udzielają tym organizacjom wsparcia organizacyjnego i merytorycznego związanego z przygotowaniem ofert i realizacją zadań, na które organizacje otrzymują dotacje. Doradztwo to odbywało się w różnych formach poprzez: kontakt osobisty, telefoniczny i mailowy, w zależności od sposobu zgłoszenia się organizacji. Gmina Jarocin w miarę swoich możliwości angażowała się w promocję wydarzeń organizowanych przez organizacje pozarządowe, m. in. poprzez udostępnianie informacji na stronie internetowej, na portalu społecznościowym Facebook. Promocji różnych wydarzeń dedykowany również był adres mailowy wydarzenia@jarocin.pl, na który organizacje były zobowiązane (zgodnie z zawartymi umowami dotacyjnymi) przesyłać informacje, np. opis wydarzenia, plakat i inne materiały promocyjne o planowanych przedsięwzięciach organizowanych w ramach otrzymanych dotacji z budżetu Gminy Jarocin oraz po zakończeniu wydarzenia relację z wydarzenia zawierającą dokumentację fotograficzną/filmową wraz z krótkim opisem. Urząd nie prowadził rejestru udostępnianych informacji w tym zakresie.* Szacunkowa liczba promowanych wydarzeń wyniosła w 2024 r. 200.

(akta kontroli str. 354, 359, 360)

W kontrolowanym okresie nie odnotowano przypadków odmowy podjęcia współpracy z organizacją pozarządową, która zwróciła się do Urzędu ze stosowną inicjatywą.

(akta kontroli str. 357)

7. Rada Miejska w Jarocinie, korzystając z uprawnienia wydania aktu prawa miejscowego w zakresie zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej[43], przyjęła stosowne uregulowania w odniesieniu do świetlic wiejskich i wiejskich domów kultury znajdujących się na terenie Gminy[44]. W regulaminie stanowiącym załącznik do tej uchwały, podano, że odpłatność z tytułu najmu świetlicy wiejskiej lub wiejskiego domu kultury naliczana jest zgodnie z aktualnie obowiązującym zarządzeniem Burmistrza Jarocina w sprawie ustalenia opłat za korzystanie z gminnych obiektów użyteczności publicznej (§ 2 ust. 4). W latach 2023-2025 (do 19 grudnia), w Gminie nie obowiązywały inne uchwały regulujące zasady i tryb korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.

W latach 2023-2025, w korzystaniu z łącznie 16 tego typu obiektów[45] obowiązywały następujące preferencyjne warunki :

[43] Na podstawie art. 40 ust. 2 pkt 4 usg, zgodnie z którym organy gminy mogą wydawać akty prawa miejscowego w zakresie zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.

[44] Uchwałą nr LXXXVI/740/2023 z 27 marca 2023 r., obowiązującą od 19 kwietnia 2023 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2023 r. poz. 3354). Wojewoda Wielkopolski orzekł nieważność § 3 ust. 4 i § 5 regulaminu, stanowiącego załącznik do tej uchwały, w rozstrzygnięciu nadzorczym nr NP-III.4131.1.169.2023.6 z 26 kwietnia 2023 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2023 r. poz. 4775).

[45] Były to: Wiejskie Domy Kultury w Bachorzewie, w Cielczy, w Cząszczewie, w Dąbrowie, w Mieszkowie, w Potarzycy, w Wilkowyi, Świetlice Wiejskie w Hilarowie, w Kadziaku, w Osieku, w Prusach (również dla organizacji i stowarzyszeń

- do 31 października 2023 r. z opłat za wynajem sali zwolnione były organizacje i stowarzyszenia działające w miejscowości, w której znajdował się obiekt, w przypadku organizacji nieodpłatnie spotkania (np. robocze, integracyjne dla mieszkańców sołectwa oraz uroczystości). Opłaty za media obliczane miały być wg rzeczywistego zużycia oraz aktualnie obowiązujących stawek[46],
- od 1 listopada 2023 r. z opłat za wynajem sali (za wyjątkiem organizacji imprez, za które pobierana była opłata) oraz z opłat za zużycie mediów zwolnione były działające i mające swoją siedzibę na terenie Gminy Jarocin ochotnicze straże pożarne oraz stowarzyszenia[47].

(akta kontroli str. 382-397, 433-502)

Ponadto, w latach 2023-2025, w korzystaniu z oświatowych gminnych obiektów użyteczności publicznej[48] obowiązywały następujące preferencyjne warunki:

- z opłat za korzystanie z obiektu Szkoły Podstawowej nr 2 im. Królowej Jadwigi w Jarocinie zwolnione były stowarzyszenia działające przy tej Szkole, ale tylko w przypadku prowadzenia zajęć na rzecz jej uczniów, a także organizacje pozarządowe i stowarzyszenia, których działalność skierowana była do uczniów tej Szkoły,
- z opłat za korzystanie z pomieszczeń szkolnych Zespołu Szkół nr 4 w Jarocinie, Zespołu Szkół nr 5 w Jarocinie, Zespołu Szkół w Mieszkowie oraz Szkoły Podstawowej w Golinie zwolnione były organizacje i stowarzyszenia ściśle współpracujące z tymi placówkami w przypadku organizacji spotkań roboczych oraz dwie pierwsze placówki również przy organizacji zajęć na rzecz uczniów tych Szkół,
- z opłat za udostępnienie sali lekcyjnej i sali sportowej Szkoły Podstawowej w Cielczy zwolnione było Stowarzyszenie Pomocy Szkole w Cielczy,
- z opłat za wynajem sal lekcyjnych i klasopracowni Zespołu Szkół w Witaszycach oraz z opłat za zużycie mediów zwolnione były organizacje NGO z terenu Witaszyc w przypadku organizowania zebrań członków tych organizacji.

(akta kontroli str. 385, 411-432)

Liczba udostępnień na preferencyjnych warunkach nieruchomości gminnego zasobu lub ich części na potrzeby działań organizacji o charakterze ciągłym (tj. udostępnień długoterminowych) wyniosła: 34 w 2023 r., 38 w 2024 r. i 37 w 2025 r. (do 30 września). Z tej formy współpracy (tj. udostępnień długoterminowych nieruchomości gminnego zasobu lub ich części) skorzystało w okresie objętym kontrolą 30 organizacji, spośród których 20 na podstawie jednej umowy, osiem na podstawie dwóch umów, jedna na podstawie trzech umów i jedna na podstawie czterech umów zawartych w latach 2023-2025 lub wcześniej.

---

działających w Roszkówku), w Radlinie, w Wilczyńcu, w Witaszyczkach, w Roszkowie (od 28 października 2024 r.) oraz Centrum Aktywności Lokalnej i OSP w Łuszczanowie.

[46] Wprowadzone do stosowania przez Burmistrza Jarocina zarządzeniami w sprawie ustalenia opłat za korzystanie z gminnych obiektów użyteczności publicznej o nr: 296/VIII/2022 z 10 listopada 2022 r. i 191/VII/2023 z 25 sierpnia 2023 r.

[47] Wprowadzone do stosowania przez Burmistrza Jarocina zarządzeniami w sprawie ustalenia opłat za korzystanie z gminnych obiektów użyteczności publicznej o nr: 276/VIII/2023 z 6 listopada 2023 r. i 129/IX/2024 z 22 października 2024 r.

[48] Wprowadzone do stosowania przez Burmistrza Jarocina: zarządzeniem nr 267/VIII/2022 z 19 października 2022 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 638/VIII/2017 z 29 września 2017 r. w sprawie ustalenia opłat za korzystanie z oświatowych gminnych obiektów użyteczności publicznej oraz zarządzeniami w sprawie zmiany zarządzenia nr 267/VIII/2022 z 19 października 2022 r. o nr: 199/VIII/2023 z 30 sierpnia 2023 r., 143/IX/2025 11 czerwca 2025 r. i 240/IX/2025 25 września 2025 r.

Liczba okazjonalnych udostępnień organizacjom nieruchomości gminnego zasobu lub ich części (tj. udostępnień na jednorazowe lub krótkotrwałe wydarzenia na potrzeby organizacji spotkania, imprezy, konferencji, zbiórki darów, itp.) wyniosła według szacunkowych danych: 150 w 2023 r. oraz 200 w 2024 r. i w 2025 r. (do 30 września). Burmistrz Jarocina wyjaśniła, że *udostępnienia krótkotrwałe i okazjonalne mogą być określone tylko szacunkowo. Obejmują one m. in. udostępnienia sal w Kamienicy Kultury oraz w Jarocińskim Ośrodku Kultury będących w zasobach gminnych, ale którymi dysponuje Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Jarocin. Pomieszczenia te są bardzo często wykorzystywane przez różne organizacje działające na terenie naszej gminy w celu organizacji różnych spotkań, szkoleń, prelekcji itp. Lokale te są udostępniane szacunkowo co najmniej raz w tygodniu lub częściej, ale nie jest prowadzony rejestr w tym zakresie. Odbywa się to poprzez ustną rezerwację odnotowywaną w kalendarzu, dlatego nie ma możliwości dokładnego podania liczby wszystkich przypadków udostępnienia.*

(akta kontroli str. 386, 387, 503-505)

Burmistrz Jarocina wyjaśniła, że w okresie objętym kontrolą, nie stwierdzono przypadków, aby organizacja, której udostępniono na preferencyjnych warunkach nieruchomość lub jej część wykorzystywała ją niezgodnie z przeznaczeniem.

(akta kontroli str. 382-387)

8. Odnośnie do oceny[49] realizacji programów współpracy w kontrolowanym okresie Burmistrz Jarocina wyjaśniła, że *ocena ta była dokonywana na podstawie sporządzanych corocznych sprawozdań z realizacji programów współpracy Gminy Jarocin z organizacjami poprzez porównywanie danych z poprzednimi latami. Dla każdego roku zestawiano w sprawozdaniu liczbę konkursów, ofert, zawartych umów, udzielonych dotacji, a także liczbę organizacji aktywnych oraz odbiorców działań publicznych. Dane te porównywane są rok do roku, co pozwala na ocenę dynamiki współpracy, identyfikację ewentualnych spadków lub wzrostów oraz określenie ogólnej tendencji rozwojowej, uwzględniającej zmieniające się uwarunkowania gospodarcze i społeczne. Przeprowadzana ocena odnoszona jest do założeń i celów programu (...). Zarazem, poza analizą ilościową, ocenia się również charakter i jakość działań podejmowanych przez organizacje, uwzględniając przy tym zarówno informacje wynikające ze sprawozdań, jak i obserwacje z bieżącej współpracy z organizacjami oraz z kontaktu z mieszkańcami. W przypadku odnotowania nieuzasadnionego spadku aktywności organizacji czy zaistnienia jakichkolwiek naruszeń, które miałyby wpływ na realizację założeń programowych, takie okoliczności zostałyby uwzględnione w treści sprawozdania i wiązałyby się z podjęciem działań zapobiegawczych w następnych latach. Niezależnie od powyższego realizacja programów współpracy w latach 2023-2025 była monitorowana w sposób ciągły, poprzez stały kontakt pracowników urzędu z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Należy podkreślić, że w opracowywaniu corocznych sprawozdań biorą udział osoby, które opracowują założenia projektu, a w toku swoich codziennych obowiązków współpracują z organizacjami. Oceny dokonują zatem pracownicy najlepiej zorientowani w przedmiotowym zakresie. Z przytoczonych czynności nie sporządzano dokumentacji, a jedynym udokumentowaniem oceny realizacji programów współpracy były same sprawozdania z ich realizacji.* Odnośnie do niedokumentowania w ww. zakresie Burmistrz wyjaśniła, że *nie sporządzono formalnych, syntetycznych zestawień ilościowych i porównawczych, gdyż oceny efektywności*

[49] Sposób oceny realizacji programów współpracy określony w tych programach opisany został w pkt 1.4. niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

współpracy, identyfikacja dynamiki oraz określenie ogólnej tendencji rozwojowej opierały się na bieżących, ustnych spostrzeżeniach i wnioskach wypracowanych w trakcie regularnych spotkań roboczych w ramach wydziałów merytorycznych Urzędu Miejskiego w Jarocinie. Dodatkowo podała, że *dynamika współpracy w latach 2023–2024 była silnie kształtowana przez zmienne czynniki zewnętrzne, takie jak: wysoka inflacja, niepewność finansowania publicznego (zmienna sytuacja budżetowa); integracja uchodźców z Ukrainy; długofalowe skutki pandemii Covid-19.*

(akta kontroli str. 345-353)

9. Sprawozdania z realizacji programów współpracy za rok 2023 i 2024 zostały przedłożone Radzie Miejskiej w Jarocinie przez Burmistrza odpowiednio 24 maja 2024 r. i 24 kwietnia 2025 r. oraz opublikowane w BIP odpowiednio 27 maja 2024 r. i 28 kwietnia 2025 r., tj. zgodnie z terminem określonym w art. 5a ust. 3 udpp (do 31 maja każdego roku).

(akta kontroli str. 518-535)

W sprawozdaniu z realizacji programu współpracy na 2024 r. wskazane zostały wyniki podjętych działań: dla współpracy pozafinansowej w syntetycznej formie opisowej, a dla współpracy finansowej w formie liczb lub wartości osiągniętych w zakresie wskaźników efektywności realizacji programu wymienionych w programie współpracy (co opisano w punkcie 1.4. wystąpienia pokontrolnego). W sprawozdaniu, zgodnie z założeniami programu współpracy na 2024 r., ujęto dane na temat współpracy z organizacjami realizowanej w oparciu o przepisy udpp, a także na podstawie ustawy osp oraz ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych[50].

W ww. sprawozdaniu wykazano kwotę przyznanych dotacji zaniżoną o 36,5 tys. zł, tj. kwotę 9 927 506,98 zł zamiast 9 964 006,98 zł, co zostało opisane w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*.

Realizacja poszczególnych zadań publicznych dokumentowana była w Urzędzie poprzez zawarte umowy z organizacjami, dokumentację kontrolną (o ile dane zadanie było kontrolowane w toku realizacji), sprawozdania częściowe składane przez organizacje obejmujące część merytoryczną, część finansową oraz zestawienie rezultatów, wskaźników i sposób ich monitorowania.

(akta kontroli str. 509-518, 546-584)

W latach 2023-2025 w Gminie Jarocin realizowana była również współpraca z organizacjami pozarządowymi, w tym wychodząca poza ramy współpracy określone w art. 5 ust. 1 udpp[51], której nie ujmowano w programach współpracy oraz w sprawozdaniach z realizacji tych programów. W ramach tej współpracy organizacjom przekazano środki w łącznej wysokości 9 764,7 tys. zł, z tego 6 095,5 tys. zł w 2023 r., 2 607,2 tys. zł w 2024 r. i 1 062,0 tys. zł w 2025 r. (do 30 września). Dotyczyła ona przykładowo:

- sfinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych na podstawie art. 50 b ustawy z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa[52] lub art. 60 ustawy z 27 października 2017 r.

[50] Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 j.t.

[51] Zgodnie z tym przepisem, organy administracji publicznej prowadzą działalność w sferze zadań publicznych, o której mowa w art. 4, we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, prowadzącymi odpowiednio do terytorialnego zakresu działania organów administracji publicznej, działalność pożytku publicznego w zakresie odpowiadającym zadaniom tych organów.

[52] Dz.U z 2023 r. poz. 103 ze zm.

o finansowaniu zadań oświatowych[53] oraz rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z 16 marca 2023 r. w sprawie dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe w 2023 r.[54], rozporządzenia Rady Ministrów z 11 maja 2023 r. w sprawie maksymalnych kwot dotacji celowej udzielanej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe[55],

- przyznania nagród nauczycielom z okazji 250-lecia Komisji Edukacji Narodowej na podstawie art. 92a ust. 1 ustawy z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela[56],
- realizacji zadania "Jarocińskie Centrum Edukacji i Kariery" (JaCEK) w ramach Projektu Jarocin -Miastem Jutra i Programu Rozwój lokalny rozpoczętego w III kwartale 2021 r. i zakończonego w kwietniu 2024 r.,
- udzielenia zamówień publicznych, których wartość jest równa lub przekracza kwotę 130 tys. zł, w przedmiocie: zakupu usługi Promocji Gminy Jarocin poprzez sport drużynowy w 2024 r.,
- udzielenia zamówień publicznych, których wartość była niższa od kwoty 130 tys. zł, w przedmiocie: objęcia Patronatem Projektu "Znak Szczególny - Glan Fan"; przeprowadzenia szkoleń z różnych tematów; udziału w Kongresie Samorządów; udział w konferencji "Wyzwania nowej kadencji"; wykonania raportu o stanie Gminy Jarocin; wykonania „Raportu z otwarcia nowej kadencji”; przeprowadzenia szkolenia dla pracowników Urzędu z zakresu efektywnej komunikacji w Urzędzie z klientem oraz budowania odporności psychicznej; konsultacji dla obywateli państw trzecich; zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania; przygotowania i przeprowadzenia warsztatów profilaktycznych w placówkach oświatowych w zakresie Treningu Umiejętności Społecznych oraz przygotowanie i przeprowadzenie warsztatów profilaktycznych dla trzech szkół w Gminie; zakupu usługi Promocji Gminy poprzez sport podczas rozgrywek w co najmniej IV lidze piłki nożnej mężczyzn organizowanych przez Wojewódzki Związek Piłki Nożnej; zakupu usługi „Organizacji turnieju piłkarskiego dla roczników 2015-2016”; bieżącego utrzymania przystanków komunikacyjnych wraz z utrzymaniem wiat przystankowych na terenie Gminy; na terenie Gminy interwencyjnego: usuwania chwastów z pasów drogowych, poboczy, chodników i terenów przyległych, oczyszczania infrastruktury odwodnieniowej, utrzymania czystości chodników, ulic i placów, oczyszczanie kratek ściekowych, sprzątanie dróg gminnych wzdłuż krawężników w centrum Jarocina i w terenach wiejskich Gminy.

(akta kontroli str. 585-594)

10. W okresie objętym kontrolą, Gmina Jarocin współpracowała ze 148 organizacjami pozarządowymi. Liczba ta obejmowała organizacje, które zwróciły się do Gminy również z wnioskami, inicjatywami, prośbami, itp. Gmina Jarocin nie dysponowała danymi w zakresie liczby działających na jej terenie organizacji pozarządowych.

(akta kontroli str. 2275-2297)

Odnośnie korzyści wynikających ze współpracy z organizacjami oraz trudności lub problemów występujących w tej współpracy, Burmistrz Jarocina wyjaśniła, że: *Na terenie Gminy Jarocin mamy bardzo wiele aktywnych organizacji, z którymi nawiązujemy różnego rodzaju współpracę. Pozwala to na łatwiejsze osiągnięcie wspólnego celu, jakim jest poprawa jakości życia mieszkańców naszej gminy.*

[53] Dz. U. z 2022 r. poz. 2082 ze zm.
[54] Dz. U. poz. 587 ze zm.
[55] Dz. U. poz. 910.
[56] Dz.U.2023 r. poz. 984 ze zm.

Organizacje pozarządowe zrzeszają najaktywniejszych i najbardziej wrażliwych na sprawy społeczne mieszkańców lokalnego środowiska. Podejmują one cenne działania dla dobra społeczności lokalnej i z tego względu są znakomitym uzupełnieniem działań w sferze zadań publicznych podejmowanych przez gminę. Bardzo ważne jest więc budowanie i utrwalanie podstaw trwałej i systematycznej współpracy między administracją a trzecim sektorem. Jak w każdej dziedzinie widzimy obszary, które wymagają wsparcia i usprawnienia, ale staramy się na bieżąco na to reagować. Zauważamy, że sporym wyzwaniem, przed którym stoją NGO-sy, jest pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania, dlatego chcąc podnieść ich kompetencje w tym zakresie planujemy od nowego roku wprowadzić dyżury dla organizacji w zakresie wsparcia w wyszukiwaniu zewnętrznych naborów umożliwiających pozyskanie środków na działania, aplikowaniu a także rozliczaniu projektów. Widzimy też potrzebę integracji i doszkalania, dlatego podejmujemy działania mające na celu rozwijanie wzajemnych relacji oraz zdobywanie nowej wiedzy i umiejętności przez przedstawicieli organizacji pozarządowych.

(akta kontroli str. 215-217)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Podczas opracowywania i konsultowania z organizacjami pozarządowymi projektu uchwały w sprawie przyjęcia programu współpracy na 2024 r., Burmistrz Jarocina nie dochował procedury określonej w uchwale w sprawie konsultacji z 2010 r., gdyż:

- informację o przystąpieniu do opracowywania programu udostępniono do publicznej wiadomości na pięć dni przed planowanym terminem sesji Rady Gminy, na której miało się odbyć głosowanie nad tym projektem, podczas gdy uchwała w sprawie konsultacji z 2010 r. określała ten termin na „co najmniej 7 dni”,
- projektu nowej uchwały w sprawie przyjęcia programu współpracy na 2024 r. (zmienionej na skutek wszczęcia przez Wojewodę Wielkopolskiego postępowania nadzorczego w sprawie stwierdzenia nieważności wcześniejszej uchwały w tej sprawie) nie podano do publicznej wiadomości, wbrew takiemu wymogowi sformułowanemu w uchwale w sprawie konsultacji z 2010 r.

Wskutek tego nie została w pełni spełniona dyspozycja art. 5 ust. 2 pkt 3 udpp (doprecyzowana uchwałą w sprawie konsultacji z 2010 r.), nakładająca na organy administracji publicznej obowiązek konsultowania z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w jej art. 3 ust. 3, projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

(akta kontroli str. 218-308)

Odnośnie do niezastosowania trybu konsultacji wskazanego w uchwale w sprawie konsultacji z 2010 r., Burmistrz Jarocina wyjaśniła, że *w momencie przygotowywania programu współpracy na 2024 r., z uwagi na wcześniejszą praktykę i przyjętą przez Urząd interpretację obowiązujących regulacji oraz niekwestionowanie tego przez organ nadzoru jakim jest Wojewoda Wielkopolski, nie traktowaliśmy tego dokumentu jako akt prawa miejscowego. Natomiast uchwała ta określa sposób konsultowania wyłącznie projektów aktów prawa miejscowego. Dopiero ze względu na wszczęcie przez Wojewodę Wielkopolskiego postępowania nadzorczego, uznaliśmy program współpracy za akt prawa miejscowego. Jednak ze względu na konieczność podjęcia szybkiej reakcji dążącej do uchwalenia*

programu współpracy na 2024 r., aby móc bez opóźnień realizować zadania od 1 stycznia 2024 r. (szczególnie zadania w obszarze pomocy społecznej i ochrony zwierząt wymagające ciągłości realizacji) dokonano ponownego uchwalenia programu bez zastosowania procedury opisanej w ww. uchwale, która znacznie wydłużyłaby czas podjęcia nowej uchwały.

(akta kontroli str. 510, 514, 515. 517)

2. Burmistrz, w przygotowanych projektach uchwał w sprawie przyjęcia programów współpracy na 2024 oraz 2025 r. (uchwalonych następnie przez Radę Gminy), nie zapewnił wewnętrznej spójności ich postanowień, gdyż:

- na 2024 r. nie zostały ujęte środki na dotacje dla organizacji w zakresie edukacji, oświaty i wychowania oraz działalności na rzecz dzieci i młodzieży, udzielane na zasadach ufzo, pomimo przyjęcia w tym programie możliwości zlecania realizacji zadań publicznych organizacjom na zasadach określonych w odrębnych przepisach. W 2024 r. zlecono organizacjom te zadania w kwocie 44 612,8 tys. zł,
- na 2025 r. zaplanowane zostały środki w wysokości 391,5 tys. zł na dotacje dla ochotniczych straży pożarnych udzielane na zasadach ustawy osp, pomimo nieprzewidzenia w tym programie możliwości zlecania zadań publicznych organizacjom na zasadach określonych w odrębnych przepisach, tak jak miało to miejsce w programie np. na 2024 r.

(akta kontroli str. 321, 322)

Burmistrz Jarocina wyjaśniła, że *w programie współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2023 r. były ujęte dotacje dla organizacji prowadzących niepubliczne placówki oświatowe przekazywane na podstawie ufzo. Natomiast w związku z przeprowadzonymi konsultacjami m. in. z organizacjami pozarządowymi i ustaleniami z Wydziałem Finansów podjęto decyzję, aby w kolejnych Programach współpracy tych dotacji nie uwzględniać, ponieważ jest to kwota bardzo wysoka i kształtuje nieprawidłowy obraz zakresu współpracy z organizacjami realizowany głównie na podstawie udpp.* Odnośnie dotacji dla ochotniczych straży pożarnych przekazywanych na podstawie ustawy osp, Burmistrz wyjaśniła, że *wskazanie środków przeznaczonych na te dotacje miało jedynie charakter informacyjny i porządkujący. Nie oznacza to jednak zlecania zadań jednostkom OSP na podstawie udpp. Taka praktyka nie stoi też w sprzeczności z zapisami programu. W programie współpracy na 2025 r. po raz ostatni zaplanowano środki przeznaczone na dotacje dla OSP przekazywane na podstawie ustawy osp, w programie współpracy na 2026 r. odstąpiono od wskazywania kwoty przeznaczonej na ten cel.*

(akta kontroli str. 509-518)

3. Dane wykazane w sprawozdaniu z realizacji programu współpracy na 2024 r. nie były w pełni zgodne ze stanem faktycznym. W obszarze zadań publicznych dotyczących nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania wskazano bowiem kwotę przyznanych środków w łącznej wysokości 621 324,80 zł, zamiast rzeczywiście przyznanej kwoty 657 824,80 zł. W konsekwencji, w sprawozdaniu wykazano łączną kwotę przyznanych dotacji niższą o 36,5 tys. zł, niż rzeczywista (9 927 506,98 zł zamiast 9 964 006,98 zł).

(akta kontroli str. 546-584)

Sekretarz Gminy wyjaśnił, że *błąd w sprawozdaniu wynikał z wpisania trzech kwot dotacji ze spacją, co spowodowało brak sumowania zgodnie z wprowadzonymi formułami w pliku excel. Ponadto,*

w sprawozdaniu omyłkowo nie została ujęta jedna z dotacji w kwocie 500,00 zł przekazana w trybie art. 19a udpp.

(akta kontroli str. 509-518)

Ocena cząstkowa

W Gminie Jarocin obowiązywały roczne programy współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi. Programy te zostały uchwalone terminowo, jednak w przypadku programu na 2024 r. uchybiono terminowi upublicznienia projektu uchwały w sprawie przyjęcia programu w celu przeprowadzenia jego konsultacji z organizacjami oraz nie upubliczniono wcale projektu nowej uchwały w tej sprawie. Programy na 2024 r. i na 2025 r. odpowiadały wymogom określonym w udpp.

Burmistrz Jarocina realizował założenia ww. programów współpracy określone w celu głównym oraz w celach szczegółowych, jednak nie określił rezultatów, których zrealizowanie oznaczałoby osiągnięcie wyznaczonych celów. Przyjętym dla oceny sposobu realizacji programu miernikom nie przypisano bowiem wartości docelowych, po osiągnięciu których program można byłoby uznać za zrealizowany w założony sposób, a cele za osiągnięte.

Burmistrz Jarocina terminowo wywiązał się z obowiązków sprawozdawczych, przedkładając Radzie Miejskiej w Jarocinie sprawozdania z wykonania programów na 2023 r. i na 2024 r. oraz ogłaszając je w BIP. Przy czym w jednym z obszarów realizowanych zadań publicznych dane wykazane w sprawozdaniu za 2024 r. nie były w pełni zgodne ze stanem faktycznym.

2. Udzielanie i rozliczanie dotacji na zadania publiczne zlecone organizacjom pozarządowym oraz rezultaty realizacji tych zadań

Opis stanu faktycznego

1. Liczba dotacji celowych udzielonych przez Gminę na podstawie udpp organizacjom na lata: 2023, 2024, 2025 (I-III kw.) w związku z realizacją zadań publicznych, w ramach realizacji rocznych programów współpracy z organizacjami pozarządowymi, wynosiła odpowiednio: 234[57], 230[58] i 255[59], a ich łączna wysokość w poszczególnych latach wynosiła, odpowiednio: 10 068,5 tys. zł, 11 112,99 tys. zł oraz 13 314,7 tys. zł. Udzielenie tych dotacji w poszczególnych latach nastąpiło:

- na podstawie art. 13 ust. 1 udpp, tj. w wyniku przeprowadzenia otwartego konkursu ofert, odpowiednio: w 193[60], 173[61] i 217[62] przypadkach, w łącznej wysokości, odpowiednio: 9 481,6 tys. zł[63], 10 385,9 tys. zł[64] oraz 13 117,3 tys. zł[65],

[57] W 155 przypadkach w formie wsparcia (dofinansowanie) i w 79 w formie powierzenia (sfinansowanie).
[58] W 166 przypadkach w formie wsparcia i 62 w formie powierzenia.
[59] W 199 przypadkach w formie wsparcia i w 56 w formie powierzenia.
[60] W 137 przypadkach w formie wsparcia i w 56 w formie powierzenia.
[61] W 139 przypadkach w formie wsparcia i w 34 w formie powierzenia.
[62] W 183 przypadkach w formie wsparcia i w 34 w formie powierzenia.
[63] Łączna wysokość wykorzystanych dotacji wyniosła 8 488,1 tys. zł.
[64] Łączna wysokość wykorzystanych dotacji wyniosła 8 699,1 tys. zł.
[65] Łączna wysokość wykorzystanych dotacji wyniosła 562,2 tys. zł.

- na podstawie art. 19a udpp, tj. z pominięciem otwartego konkursu ofert, w trybie udzielenia tzw. „małego grantu", odpowiednio: w 40[66], 56[67] i 38[68] przypadkach, w łącznej wysokości, odpowiednio: 287,0 tys. zł[69], 427,1 tys. zł[70] oraz 197,4 tys. zł[71],
- na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Jarocinie nr LXVI/651/2017 z 18 grudnia 2017 r. w sprawie ustalenia kwoty dotacji przypadającej na jedną osobę będącą uczestnikiem Centrum Integracji Społecznej w Jarocinie podjętej na podstawie art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym[72] oraz art. 4^1 ust.1 pkt 7 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi[73], w 2023 i 2024 r. po jednym przypadku w wysokości 300,0 tys. zł[74].

Na 719 dotacji celowych udzielonych na lata 2023-2025 (III kw.) organizacjom w związku z realizacją rocznych programów współpracy z organizacjami, w 11 przypadkach[75] (1%) udzielenie tych dotacji nastąpiło poprzez zawarcie przez Gminę z organizacją umowy wieloletniej. Łączna wysokość takich dotacji na 2023, 2024 i 2025 rok wynosiła, odpowiednio: 1 820,0 tys. zł[76], 2 167,5 tys. zł[77] oraz 60,0 tys. zł[78], co stanowiło, odpowiednio: 18%, 20% oraz 0,5% ogółu udzielonych na te lata dotacji[79].

W okresie objętym kontrolą, największa liczba dotacji udzielonych przez Gminę organizacjom (w ramach rocznych programów współpracy) w latach: 2023, 2024 i 2025 (I-III kw.) dotyczyła następujących zadań z art. 4 ust. 1 udpp:

- w 2023 r.: przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym (art. 4 ust. 1 pkt 32 udpp) – 127 przypadków (54%)[80], kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego (art. 4 ust. 1 pkt 16 udpp) – 48 przypadków (20%)[81], wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej (art. 4 ust. 1 pkt 17 udpp) – 27 przypadków (11,5%)[82],

[66] W 18 przypadkach w formie wsparcia i w 22 w formie powierzenia.
[67] W 29 przypadkach w formie wsparcia i w 27 w formie powierzenia.
[68] W 16 przypadkach w formie wsparcia i w 22 w formie powierzenia.
[69] Łączna wysokość wykorzystanych dotacji wyniosła 270,5 tys. zł.
[70] Łączna wysokość wykorzystanych dotacji wyniosła 426,4 tys. zł.
[71] Łączna wysokość wykorzystanych dotacji wyniosła 133,7 tys. zł.
[72] Dz. U. t.j. z 2025 r. poz. 83.
[73] Dz. U. t.j. z 2023 r. poz. 2151, ze zm.
[74] Wysokość wykorzystanych dotacji wyniosła po 300 tys. zł (100%)
[75] 3 przypadki udzielenia dotacji z terminem realizacji zadania w latach 2022-2023 (umowy zawarte w 2022 r.), cztery przypadki udzielenia dotacji z terminem realizacji zadania w latach 2022-2024 (umowy zawarte w 2022 r.) jeden przypadek udzielenia dotacji z terminem realizacji zadania w latach 2023-2024 (umowa zawarta w 2022 r.), jeden przypadek udzielenia dotacji z terminem realizacji w latach 2023-2024 (umowa zawarta w 2023 r.), jeden przypadek udzielenia dotacji z terminem realizacji zadania w latach 2024-2026 (umowa zawarta w 2024 r.) oraz jeden przypadek udzielenia dotacji z terminem realizacji zadania w latach: 2025-2027 (umowa zawarta w 2025 r.).
[76] Wysokość wykorzystanych środków w 2023 r. wyniosła 1 330,7 tys. zł.
[77] Wysokość wykorzystanych środków w 2024 r. wyniosła 890,9 tys. zł.
[78] Rozliczenie wykorzystanych środków nastąpi po zakończeniu czynności kontrolnych.
[79] Wszystkie umowy wieloletnie zostały zawarte w wyniku przeprowadzenia otwartego konkursu ofert.
[80] 1 459,0 tys. zł.
[81] 586,0 tys. zł.
[82] 666,0 tys. zł.

- w 2024 r.: przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym – 119 przypadków (52%)[83], wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej – 45 przypadków (20%)[84], kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego – 34 przypadki (15%)[85],
- w 2025 r.: przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym – 116 przypadków (45,5%)[86], wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej – 55 przypadków (21,6%)[87], kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego – 40 przypadków (15,7%)[88].

Liczba przeprowadzonych[89] przez Gminę na podstawie art. 13 ust. 1 udpp otwartych konkursów ofert dotyczących udzielenia organizacjom na lata: 2023[90], 2024 i 2025 (I-III kw.) dotacji celowych na realizację zadań publicznych wyniosła odpowiednio: 37[91], 35[92] i 36[93]. W konkursach tych wzięło udział, odpowiednio: 373, 218 i 85 oferentów, a liczba zawartych umów o udzielenie dotacji wyniosła: 320, 192 i 76.

Łączna wysokość środków zaplanowanych przez Gminę do rozdysponowania w trybie otwartego konkursu ofert na lata: 2023, 2024 i 2025, wyniosła, odpowiednio: 14 955,2 tys. zł[94], 12 732,6 tys. zł[95] oraz 1 146,4 tys. zł[96]. Zakres tematyczny otwartych konkursów ofert w poszczególnych latach dotyczył głównie:

- w 2023 r.: przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym – dziewięć przypadków (25%), pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób – osiem przypadków (22%),
- w 2024 r.: pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób – 10 przypadków (25%) oraz wspierania i upowszechniania kultury fizycznej – 10 przypadków (25%),
- w 2025 r.: przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym – sześć przypadków (46%) oraz pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób – trzy przypadki (23%).

(akta kontroli str. 822-843, 845, 846-877, 934-959, 961-986)

Liczba przeprowadzonych przez Gminę postępowań dotyczących zlecenia organizacji realizacji zadania publicznego w trybie pozakonkursowym - na podstawie art. 19a udpp na lata: 2023, 2024 i 2025 (I-III kw.) wyniosła odpowiednio: 26, 28 i 24 postępowań, w których wzięło udział, odpowiednio: 56, 66 i 43 oferentów, a liczba umów o udzielenie dotacji zawartych w wyniku tych postępowań wyniosła: 39, 59 i 37 umów.

[83] 1 328,8 tys. zł.
[84] 829,9 tys. zł.
[85] 391,4 tys. zł.
[86] 1 388,4 tys. zł.
[87] 762,0 tys. zł.
[88] 524,9 tys. zł.
[89] Zgodnie z datą ogłoszenia otwartego konkursu ofert.
[90] Tj. otwartych konkursów ofert dotyczących realizacji zadań w 2023 r. przeprowadzonych w 2022 r. i w 2023 r.
[91] Konkursy przeprowadzone w 2022 i 2023 r. (2022 r. – 19 konkursów, 2023 r. – 18 konkursów).
[92] Konkursy przeprowadzone w 2023 i 2024 r. (2023 r. – 18 konkursów, 2024 r. – 17 konkursów).
[93] Konkursy przeprowadzone w 2024 i 2025 r. (2024 r. – 23 konkursy, 2025 r. – 13 konkursów).
[94] Wysokość dotacji udzielonych wyniosła 14 692,3 tys. zł.
[95] Wysokość dotacji udzielonych wyniosła 12 220,5 tys. zł.
[96] Wysokość dotacji udzielonych wyniosła 1 075,1 tys. zł.

Łączna wysokość środków zaplanowanych przez Gminę do rozdysponowania w trybie pozakonkursowym - na podstawie art. 19a udpp na lata: 2023, 2024 i 2025, wyniosła, odpowiednio: 282,5 tys. zł[97], 454,8 tys. zł[98] oraz 196,9 tys. zł[99]. Zakres tematyczny przedmiotowych postępowań w poszczególnych latach dotyczył głównie:

- w 2023 r.: przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym – 14 przypadków (52%) oraz kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego – dziewięć przypadków (33%),
- w 2024 r.: kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego – 13 przypadków (46%) oraz wspierania i upowszechniania kultury fizycznej – 12 przypadków (43%),
- w 2025 r.: wspierania i upowszechniania kultury fizycznej – 11 przypadków (46%) oraz kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego – 10 przypadków (42%).

(akta kontroli str. 846-877, 934-959, 961-986)

Badaniem w zakresie zgodności udzielania przez Gminę organizacjom dotacji na realizację zadań publicznych w ramach rocznych programów współpracy z przepisami powszechnie obowiązującymi oraz regulacjami obowiązującymi w Gminie[100] objęto dziewięć nw. przypadków udzielenia dotacji celowych w ramach trzech przeprowadzonych w 2023 r. i 2024 r. otwartych konkursów ofert[101]:

1) konkurs nr 3/2023 na powierzenie realizacji zadań w obszarze pomoc społeczna w 2024 r., zadanie publiczne pn.: „Prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Jarocinie”[102]:

- organizacja Jarocińskie Stowarzyszenie „POMOST" – oferta pn. „Prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Jarocinie" (wysokość udzielonej dotacji celowej: 889,1 tys. zł[103]).

2) konkurs nr XIII/2023 na wspieranie realizacji zadania w obszarze wspierania i upowszechniania kultury fizycznej w 2024 r., zadanie publiczne pn.: „Prowadzenie szkolenia sportowego oraz udział we współzawodnictwie sportowym dzieci i młodzieży”[104]:

- organizacja Hockey Rock Jarocin – oferta pn. „Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej - prowadzenie szkolenia sportowego w zakresie nauki hokeja i jazdy na łyżwach" (wysokość udzielonej dotacji celowej: 15,0 tys. zł[105]),
- organizacja Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Białe Tygrysy Jarocin – oferta pn. „Jarocińska Akademia Taekwondo Olimpijskiego – szkolenie sportowe oraz udział we współzawodnictwie sportowym dzieci i młodzieży" (wysokość udzielonej dotacji celowej: 20,0 tys. zł[106]),

[97] Wysokość dotacji udzielonych wyniosła 282,0 tys. zł.
[98] Wysokość dotacji udzielonych wyniosła 445,6 tys. zł.
[99] Wysokość dotacji udzielonych wyniosła 194,9 tys. zł.
[100] Program współpracy na 2024 r., ogłoszenia otwartych konkursów ofert oraz umowy na udzielenie dotacji.
[101] Celowy dobór próby. Badaniem objęto wybrane organizacje pozarządowe zakwalifikowane do udzielenia im dotacji celowej.
[102] Złożono jedną ofertę, która została wybrana.
[103] Umowa nr WA-ROU.8121.5.2024 z 2 stycznia 2024 r. (aneks nr 1 z 22 kwietnia 2024 r., aneks nr 2 z 27 maja 2024 r., aneks nr 3 z 25 lipca 2024 r., aneks nr 4 z 26 września 2024 r., aneks nr 5 z 11 października 2024 r., aneks nr 6 z 15 listopada 2024 r., aneks nr 7 z dnia 9 grudnia 2024 r., aneks nr 8 z 13 grudnia 2024 r.
[104] Złożono 17 ofert, z których zakwalifikowano do dofinansowania 13 ofert (dwie odrzucone z przyczyn formalnych, dwie uzyskały zbyt niską liczbę punktów na etapie oceny merytorycznej).
[105] Umowa nr WOK.5261.20.2024 z 20 maja 2024 r. (aneks nr 1 z 25 marca 2024 r.).
[106] Umowa nr WOK.5261.6.2024 z 16 stycznia 2024 r.

- organizacja Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Victoria" w Jarocinie – oferta pn. „Szkolenie oraz udział we współzawodnictwie sportowym kolarzy" (wysokość udzielonej dotacji celowej: 18,0 tys. zł[107]),
- organizacja Jarociński Klub Sportowy Pirania – oferta pn. „Prowadzenie szkolenia sportowego Pirania" (wysokość udzielonej dotacji celowej: 15,0 tys. zł[108]),

3) konkurs nr XV/2024 na powierzenie realizacji zadania w obszarze oświata i wychowanie w 2024 r., zadanie publiczne pn.: „Rozwój uzdolnień dzieci poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych w szkołach i przedszkolach”[109]:

- organizacja Stowarzyszenie „Rodzina-Szkoła-Gmina" w Roszkowie – oferta pn. „Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych rozwijających uzdolnienia dla uczniów Niepublicznej Szkoły Podstawowej z oddziałem przedszkolnym w Roszkowie" (wysokość udzielonej dotacji celowej: 50,0 tys. zł[110]),
- organizacja Stowarzyszenie Edukacyjne w Łuszczanowie – oferta pn. „Zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży" (wysokość przyznanej dotacji celowej: 61,4 tys. zł[111]),
- organizacja Fundacja ZOO Zaradni Odważni - Oryginalni – oferta pn. „WIEDZA - moja pasja!!!” (wysokość udzielonej dotacji celowej: 72,5 tys. zł[112]),
- organizacja Potarzyckie Stowarzyszenie Oświatowe – oferta pn. „Warsztatowe Inspiracje 3” (wysokość udzielonej dotacji celowej: 5,5 tys. zł[113]).

(akta kontroli str. 996-1197, 1198-1479, 1511-1814)

2. Informacje o wszystkich objętych badaniem otwartych konkursach ofert na realizację zleconych przez Gminę zadań publicznych zostały ogłoszone zgodnie z przepisami art. 13 ust. 1-4 udpp, a ogłoszenia o konkursach zawierały informacje, których zamieszczenie, zgodnie z § 9 ust. 1 programu współpracy na 2024 r. było obligatoryjne[114]. Konkursy te zostały ogłoszone w BIP, w siedzibie Urzędu oraz na jego stronie internetowej. Wskazany w ogłoszeniach termin składania ofert był nie krótszy niż 21 dni od dnia ukazania się ostatniego ogłoszenia, o którym mowa art. 13 ust. 3 udpp.

(akta kontroli str. 998-1004, 1022, 1023,-1029, 1198-1210, 1511-1517)

3. Komisje konkursowe dokonujące oceny merytorycznej poddanych badaniu konkursów ofert[115] zostały powołane przez Burmistrza zgodnie z przepisami art. 15 ust. 2a-2b, 2d-2f udpp, a także zgodnie z zasadami określonymi w programie współpracy na 2024 r. (§ 11 ust. 1 pkt 1-2). Wszystkie osoby powołane przez Burmistrza do komisji konkursowej, zgodnie z § 11 ust. pkt 1 programu współpracy na 2024 r., przed przystąpieniem do oceny ofert, złożyły za pomocą

[107] Umowa nr WOK.5261.4.2024 z 16 stycznia 2024 r.
[108] Umowa nr WOK.5261.14.2024 z 25 stycznia 2024 r.
[109] Złożono 11 ofert, z których zakwalifikowano do dofinansowania 8 ofert (jedna odrzucona z przyczyn formalnych, dwie uzyskały zbyt niską liczbę punktów na etapie oceny merytorycznej).
[110] Umowa nr WOK.5263.8.2024 z 22 stycznia 2024 r.
[111] Umowa nr WOK.5263.1.2024 z 22 stycznia 2024 r.
[112] Umowa nr WOK.5263.2.2024 z 22 stycznia 2024 r.
[113] Umowa nr WOK.5263.7.2024 z 22 stycznia 2024 r.
[114] Informacja o wysokości środków przeznaczonych na realizację zadania w roku konkursowym oraz w roku poprzednim.
[115] Zarządzenie Nr 139/VIII/2023.K Burmistrza Jarocina z 15 grudnia 2023 r., Zarządzenie Nr 6/VIII/2024.K Burmistrza Jarocina z 9 stycznia 2024 r. oraz Zarządzenie nr 17/VIII/2024.K Burmistrza Jarocina z 11 stycznia 2024 r.

Generatora on-line (na stronie www.witkac.pl) oświadczenie o braku powiązań z podmiotami składającymi ofertę.

(akta kontroli str. 993, 996-997, 1211-1212, 1518-1519)

4. Pracownicy Urzędu poddali wszystkie objęte kontrolą oferty ocenie formalnej[116], a komisje konkursowe dokonały ich punktowej oceny merytorycznej[117] wg wszystkich kryteriów wskazanych w odpowiednich ogłoszeniach o konkursach. We wszystkich objętych badaniem przypadkach, sprawdzeniu podlegała, m.in. obecność obligatoryjnych elementów, o których mowa w art. 14 ust. 1 udpp oraz, czy oferta była zgodna z obowiązującym wzorem. Nie wystąpiły przypadki oceniania analogicznych ofert w odmienny sposób oraz stosowania przez członków komisji konkursowych kryteriów innych niż określone w ogłoszeniu o konkursie.

(akta kontroli, str. 998-1004, 1072, 1073-1074, 1198-1203, 1249, 1250-1251, 1327, 1328-1329, 1376, 1377-1378, 1425, 1426-1427, 1511-1516, 1554, 1555-1556, 1669, 1670-1671, 1738, 1739-1740, 1768, 1787-1788)

We wszystkich objętych badaniem przypadkach jednym z kryteriów podlegających ocenie przez członków komisji konkursowej była ocena realizacji przez oferenta w okresie wcześniejszym zleconych mu zadań publicznych, w tym: rzetelność, terminowość oraz sposób rozliczania otrzymanych przez oferenta na ten cel środków. W ośmiu przypadkach, informacje na podstawie których komisja konkursowa dokonała oceny oferty w ww. zakresie, nie zostały udokumentowane, co zostało opisane w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli, str. 1030-1070, 1073-1074, 1218-1248, 1250-1251, 1301-1326, 1328-1329, 1364-1375, 1377-1378, 1412-1424, 1426-1427, 1525-1553, 1555-1556, 1612-1668, 1670-1671, 1706-1737, 1739-1740, 1762-1785, 1787-1788)

Przeprowadzenie przez poszczególnych członków komisji konkursowej czynności polegających na dokonaniu oceny merytorycznej ofert, zostało udokumentowane w formie zabezpieczonych zapisów cyfrowych zarchiwizowanych w aplikacji Generator on-line (na platformie www.witkac.pl).

(akta kontroli, str. 160, 1073-1074, 1250-1251, 1328-1329, 1377-1378, 1426-1427, 1555-1556, 1670-1671, 1739-1740, 1787-1788)

Zgodnie z § 11 ust. 3 pkt 1 programu współpracy na 2024 r., do obowiązków odpowiednich merytorycznie wydziałów Urzędu, należało zaopiniowanie i zweryfikowanie złożonych ofert, m.in. pod względem rachunkowym. We wszystkich poddanych kontroli dziewięciu przypadkach ofert realizacji zadania publicznego w Urzędzie nie udokumentowano zaopiniowania i zweryfikowania tych ofert pod względem rachunkowym, co zostało opisane w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli, str. 160, 1072, 1249, 1327, 1376, 1425, 1554, 1669, 1738, 1787, 2251-2265, 2266-2272)

Zgodnie z § 9 ust. 3 programu współpracy na 2024 r., w przypadku wykazania w ofercie wkładu osobowego, oferenci byli zobowiązani do opisu sposobu wyceny tego wkładu. W jednej ofercie (spośród dziewięciu) oferent wykazał wkład osobowy przy realizacji zadania, lecz nie zamieścił opisu sposobu wyceny tego wkładu. W trakcie rozpatrywania przedmiotowej oferty przez

[116] Karta oceny formalnej.
[117] Karta oceny merytorycznej.

pracowników Urzędu oraz przez członków komisji konkursowej, oferent nie został wezwany do uzupełnienia przedmiotowego braku, co zostało opisane w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli, str. 157, 1218-1248, 1249)

Zgodnie z § 9 ust. 5 programu współpracy na 2024 r., w przypadku zadań wspieranych, organizacja przewidująca pobieranie świadczeń pieniężnych od odbiorców zadania, zobowiązana była do zamieszczenia w ofercie opisu warunków pobierania tych świadczeń, ich wysokości (ponoszonych przez pojedynczego odbiorcę) oraz do podania łącznej wartości tych świadczeń. W jednym przypadku[118] oferent przewidział pobieranie ww. świadczeń, jednak w ofercie nie zamieszczono ww. wymaganych informacji. W trakcie rozpatrywania oferty przez pracowników Urzędu oraz przez członków komisji konkursowej, oferent nie został wezwany do uzupełnienia przedmiotowego braku, co zostało opisane w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli, str. 157, 1301-1326, 1327)

Trzy oferty zostały odrzucone ze względów formalnych, dotyczących niezgodności składania ofert z zasadami określonymi w ogłoszeniach otwartych konkursów ofert[119].

(akta kontroli, str. 1075, 1213-1214, 1523-1524, 2225, 226-2233, 2234)

5. Zakwalifikowanie wszystkich objętych badaniem ofert do udzielenia dotacji nastąpiło zgodnie z określonymi punktowo rekomendacjami komisji konkursowych. Decyzję o wyborze podmiotów, które uzyskały dotacje w ramach postępowań konkursowych oraz o wysokości dotacji, zgodnie z § 11 ust. 2 pkt 6-7 programu współpracy na 2024 r.[120], podejmował Burmistrz Jarocina, na podstawie dokumentacji ofertowej, wyników oceny formalnej oraz wyników prac komisji konkursowych w postaci list zgłoszonych zadań z proponowanymi kwotami dotacji.

Przedmiot i zakres tych zadań był zgodny z celami i rezultatami założonymi w programie współpracy na 2024 r.

(akta kontroli, str. 152, 153, 159, 1075, 1078-1085, 1213-1214, 1281-1285, 1331-1336, 1379-1384, 1428-1433, 1520-1521, 1572-1577, 1672-1677, 1741-1746, 1789-1794, 2251)

6. Ogłoszenie wyników wszystkich objętych badaniem konkursów nastąpiło niezwłocznie, w zakresie i formie określonej w przepisach art. 15 ust. 2h i 2j, w związku z art. 13 ust. 3 udpp oraz w postanowieniach § 12 ust. 1 i 2 programu współpracy na 2024 r.

(akta kontroli, str. 160, 1075-1077, 1213-1217, 1520-1524)

[118] Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Białe Tygrysy Jarocin – oferta pn. „Jarocińska Akademia Taekwondo Olimpijskiego - szkolenie sportowe oraz udział we współzawodnictwie sportowym dzieci i młodzieży". Jeden z pięciu objętych badaniem przypadków zlecenia organizacji pozarządowej realizacji zadań publicznych poprzez udzielenie wsparcia w formie dotacji.

[119] Otwarty konkurs ofert nr XV – jeden przypadek (niezłożenie przez organizację oferty z wykorzystaniem aplikacji Generator on-line na platformie www.witkac.pl), otwarty konkurs ofert nr XIII/2023 – dwa przypadki (niezłożenie przez organizację papierowego potwierdzenia złożenia oferty w formie elektronicznej).

[120] Spośród zaproponowanych przez członków komisji konkursowej kwot, odrzuceniu podlegała najwyższa i najniższa, a z pozostałych wyciągana była średnia stanowiąca rekomendowaną kwotę dofinansowania.

7. W trakcie trzech objętych badaniem konkursów ofert, miały miejsce łącznie trzy przypadki odrzucenia oferty z przyczyn formalnych[121]. W żadnym z nich organizacje nie wystąpiły do Burmistrza z żądaniem przekazania im uzasadnienia takiego odrzucenia złożonej oferty.

(akta kontroli, str. 1075, 1213-1214, 1520-1524, 2225-2233)

8. Większość umów (osiem z dziewięciu) zostało zawartych niezwłocznie po ogłoszeniu wyników konkursów ofert. W jednym przypadku[122] umowa o realizację przez organizację zadania publicznego została zawarta w terminie 14 dni od daty dokonania rozstrzygnięcia konkursu, natomiast opóźnienie to wynikało z uzasadnionych okoliczności[123].

(akta kontroli, str. 1075, 1078, 1213-1214, 1281, 1331, 1379, 1428, 1520-1524, 1572, 1672, 1741, 1789, 2255)

Wszystkie objęte badaniem umowy zostały zawarte w terminach umożliwiających realizację zleconych zadań, zgodnie z terminarzem określonym w ofercie realizacji zadania.

(akta kontroli, str. 1032-1071, 1078-1105, 1218-1248, 1252-1280, 1281-1285, 1301-1326, 1331 -1336, 1364-1375, 1379-1384, 1412-1424, 1428-1433, 1525-1553, 1557-1570, 1572-1577, 1612 -1668, 1672-1677, 1706-1737, 1741-1746, 1762-1785, 1789-1794)

9. Objęte szczegółowym badaniem umowy zawierały wszystkie elementy, o których mowa w art. 221 ust. 3 ufp i były zgodne z ramowym wzorem umowy o realizację zadania publicznego określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań z dnia 24 października 2018 r.[124]. Umowy zawierały zapisy dotyczące: szczegółowych warunków w odniesieniu do przyznanych środków (w tym: przechowywanie środków na wyodrębnionym rachunku bankowym, prowadzenie wyodrębnionej ewidencji) oraz w zakresie zabezpieczenia interesów udzielającego dotacji (w tym: warunki odstąpienia od umowy, prawo do przeprowadzenia kontroli organizacji, obowiązki sprawozdawcze organizacji, zakaz zbywania rzeczy zakupionych za środki pochodzące z dotacji). We wszystkich umowach zamieszczono zapisy zobowiązujące zleceniobiorcę do wykonania zadania publicznego zgodnie z załączoną do umowy ofertą, zgodnie z celem na jaki uzyskał środki dotacji i na warunkach określonych w umowie oraz do zwrotu niewykorzystanych środków.

(akta kontroli, str. 150-164, 1078-1085, 1281-1285, 1331-1336, 1379-1384, 1428-1433, 1572-1577, 1672-1677, 1741-1746, 1789-1794)

W przypadku dwóch z dziewięciu umów w trakcie ich realizacji zostały zawarte aneksy, które dotyczyły głównie zmiany kalkulacji kosztów wykonania zadania[125]. Zmiany w treści tych umów wprowadzone na podstawie ww. aneksów nie były sprzeczne z założeniami przyjętymi

[121] 1) Złożenie oferty innym kanałem niż obowiązujący – jeden przypadek, 2) złożenie oferty bez załączenia papierowego potwierdzenia złożenia oferty w formie elektronicznej (poprzez aplikację Generator on-line na platformie www.witkac.pl – dwa przypadki.

[122] Hockey Rock Jarocin – oferta pn. „Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej – prowadzenie szkolenia sportowego w zakresie nauki hokeja i jazdy na łyżwach".

[123] W związku z otrzymaniem przez oferenta niższego dofinansowania niż określone w ofercie, konieczne było zaktualizowanie kalkulacji finansowej zadania oraz harmonogramu jego realizacji.

[124] Dz. U. z 2018 r. poz. 2057. Dalej: rozporządzenie w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów.

[125] W jednym przypadku umowa powierzenia realizacji zadania publicznego (osiem aneksów), w drugim przypadku umowa wsparcia realizacji zadania publicznego (jeden aneks).

w ogłoszeniu o konkursie w zakresie terminów i warunków realizacji zadania publicznego oraz zasadami finansowania zadania ze środków udzielonej dotacji.

(akta kontroli, str. 1086-1105, 1292)

W przypadku wszystkich umów, nie zachodziła możliwość realizacji zadania będącego ich przedmiotem poprzez zastosowanie pozafinansowych form współpracy Gminy z organizacją pozarządową.

(akta kontroli, str. 1078-1085, 1281-1285, 1331-1336, 1379-1384, 1428-1433, 1572-1577, 1672-1677, 1741-1746, 1789-1794)

10. Udzielone organizacjom dotacje zostały przekazane terminowo, w wysokości i częstotliwości odpowiadającej postanowieniom zawartych umów, a sposób przekazywania dotacji nie miał negatywnego wpływu na realizację zleconych zadań[126].

(akta kontroli, str. 1005-1021, 1078-1085, 1281-1285, 1291, 1331-1336, 1379-1384, 1402-1404, 1428-1433, 1450-1452, 1572-1577, 1578-1580, 1672-1677, 1678-1681, 1741-1746, 1747-1749, 1789-1794, 1795-1797)

Odnośnie do sposobu monitorowania postępów w realizacji poszczególnych zleconych przez Gminę zadań publicznych, Burmistrz wyjaśniła, że monitoring realizacji zadań publicznych ma charakter bieżący oraz doraźny i jest realizowany w szczególności poprzez: analizę sprawozdań częściowych i końcowych z wykonania zadań publicznych składanych przez organizacje, weryfikację dokumentacji merytorycznej i finansowej, przeprowadzanie kontroli wybranych zadań publicznych, kontakt roboczy z przedstawicielami organizacji realizujących zadania, udział przedstawicieli Burmistrza Jarocina oraz Rady Miejskiej w Jarocinie w wydarzeniach organizowanych przez organizacje.

(akta kontroli, str. 2273)

11. Zawarte przez Gminę umowy o realizację zadań publicznych nie zawierały postanowień mających na celu uniknięcie uzyskania przez organizację finansowania kosztów realizacji zadania także z innego źródła[127] oraz wymogu przedłożenia wraz ze sprawozdaniem końcowym wykazu dowodów księgowych potwierdzających sposób i termin wykorzystania środków dotacji.

(akta kontroli, str. 1078-1085, 1281-1285, 1331-1336, 1379-1384, 1428-1433, 1572-1577, 1672-1677, 1741-1746, 1789-1794)

Odnosząc się do braku w umowach zapisów zapewniających zabezpieczenie przed podwójnym finansowaniem kosztów realizacji zadania, Burmistrz wyjaśniła, że rozporządzenie w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów oraz załączniki nr 3 i nr 5 stanowiące wzór umowy i sprawozdania nie zawierają takich postanowień, a więc nie są one obligatoryjne. Zdaniem Burmistrz, zabezpieczenie przed podwójnym finansowaniem osiąga się poprzez zastosowanie § 6 ust. 1 umowy o realizację zadania publicznego w brzmieniu: „*Zleceniobiorca jest zobowiązany do prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej i ewidencji księgowej zadania publicznego oraz jej opisywania zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.), w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych.*"

[126] We wszystkich objętych badaniem przypadkach, nastąpiło pozytywne rozliczenie udzielonej organizacjom dotacji.
[127] Np. poprzez zamieszczanie na dowodach księgowych odpowiednich pieczęci lub zapisów.

(akta kontroli, str. 2251-2265, 2267)

12. Większość organizacji (osiem z dziewięciu) terminowo przekazała do Urzędu sprawozdanie z wykonania tego zadania. W jednym przypadku, organizacja złożyła sprawozdanie dopiero po otrzymaniu wezwania z Urzędu. Wszystkie przedmiotowe sprawozdania wygenerowane w aplikacji Generator on-line na platformie www.witkac.pl zostały sporządzone zgodnie ze wzorem określonym w zał. nr 5 do rozporządzenia w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów, a wydrukowane i podpisane egzemplarze tych sprawozdań zostały przekazane przez organizacje do Urzędu. We wszystkich poddanych badaniu przypadkach, treść sprawozdań była spójna z treścią zawartych z organizacjami umów.

(akta kontroli, str. 1078-1085, 1110-1120, 1281-1285, 1295-1299, 1331-1336, 1357-1365, 1379-1384, 1406-1411, 1428-1433, 1454-1458, 1572-1577, 1606-1610, 1672-1677, 1683-1698, 1741-1746, 1751-1756, 1789-1794, 1799-1803)

Zamieszczone w umowach postanowienia zapewniały Gminie prawo do żądania, aby zleceniobiorca w wyznaczonym terminie przedstawił dodatkowe informacje, wyjaśnienia oraz dowody do sprawozdań końcowych. W trzech spośród dziewięciu poddanych badaniu przypadków, organizacje z własnej inicjatywy przekazały do Urzędu w formie tabelarycznej zestawienia dowodów księgowych potwierdzających prawidłowe wykonanie zleconego zadania[128], natomiast w pozostałych sześciu objętych kontrolą przypadkach[129] Gmina nie skorzystała z prawa do wezwania organizacji do przedstawienia takich zestawień lub oryginałów dokumentów księgowych. Burmistrz wyjaśniła, że § 9 ust. 6 umowy o realizację zadania publicznego stanowi o uprawnieniu, a nie obowiązku Gminy w zakresie żądania dodatkowych dokumentów od oferenta: *„Zleceniodawca ma prawo żądać, aby Zleceniobiorca,* w *wyznaczonym terminie, przedstawił dodatkowe informacje, wyjaśnienia oraz dowody do sprawozdań (...) Żądanie to jest wiążące dla Zleceniobiorcy."* Burmistrz podała ponadto, że w przypadku weryfikacji sprawozdań, które budzą wątpliwości, Gmina wzywa oferenta do złożenia dodatkowych wyjaśnień i dokumentów, jednak w przedmiotowych przypadkach nie zostało to uznane za konieczne.

(akta kontroli, str. 1078-1085, 1281-1285, 1331-1336, 1379-1384, 1428-1433, 1572-1577, 1672-1677, 1741-1746, 1789-1794, 2251-2265, 2266-2272)

NIK wskazuje, że zamieszczenie w umowach zlecających realizację zadań publicznych wymogu przedłożenia przez organizację, wraz ze sprawozdaniem końcowym, wykazu dowodów księgowych potwierdzających sposób i termin wykorzystania środków dotacji, w szczególności

[128] 1) Jarocińskie Stowarzyszenie „POMOST" – umowa nr WA-ROU.8121.5.2024 – „Prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Jarocinie" (w ramach konkursu nr 3/2023), 2) Stowarzyszenie Edukacyjne w Łuszczanowie – umowa nr WOK.5263.1.2024 – „Zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży" (w ramach konkursu nr XV/2023), 3) Fundacja ZOO Zaradni Odważni Oryginalni – umowa nr WOK.5263.2.2024 – „Wiedza – moja pasja!!!" (w ramach konkursu nr XV/2023).

[129] 1) Hockey Rock Jarocin – zadanie pn. „Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej - prowadzenie szkolenia sportowego w zakresie nauki hokeja i jazdy na łyżwach" (w ramach konkursu ofert nr XIII/2023); 2) Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Białe Tygrysy Jarocin – zadanie pn. „Jarocińska Akademia Taekwondo Olimpijskiego - szkolenie sportowe oraz udział we współzawodnictwie sportowym dzieci i młodzieży" (w ramach konkursu ofert nr XIII/2023); 3) Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Victoria" w Jarocinie – zadanie pn. „Szkolenie oraz udział we współzawodnictwie sportowym kolarzy" (w ramach konkursu ofert nr XIII/2023); 4) Jarociński Klub Sportowy Pirania – zadanie pn. „Prowadzenie szkolenia sportowego Pirania" (w ramach konkursu ofert nr XIII/2023); 5) Stowarzyszenie „Rodzina-Szkoła-Gmina" w Roszkowie – zadanie pn. „Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych rozwijających uzdolnienia dla uczniów Niepublicznej Szkoły Podstawowej z oddziałem przedszkolnym w Roszkowie" (w ramach konkursu ofert nr XV/2023); 6) Potarzyckie Stowarzyszenie Oświatowe – zadanie pn. „Warsztatowe Inspiracje 3" (w ramach konkursu ofert nr XV/2023).

w przypadku umów dotyczących wsparcia realizacji zadania, ograniczyłoby ryzyko dokonania błędnego rozliczenia wykorzystania dotacji, gdyż w sprawozdaniach z wykonania zadania, nie wyodrębnia się tej części kosztów zadania, która została sfinansowana ze środków udzielonej przez Gminę dotacji. Zobowiązanie organizacji do załączenia do ww. sprawozdania zestawienia dowodów księgowych pozwoliłoby na ograniczenie ryzyka dokonania niewłaściwego rozliczenia wykorzystania dotacji i służyłoby realizacji celów określonych w art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[130].

(akta kontroli, str. 1218-1300, 1301-1363, 1364-1411, 1412-1459, 1525-1611, 1762-1804)

Burmistrz wyjaśniła, że przedmiotowego rozliczenia dokonano na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności złożonego przez oferenta sprawozdania i przygotowanego rozliczenia udzielonej dotacji. Burmistrz podała, że punkt 4 rozliczenia udzielonej dotacji, zawiera potwierdzenie m. in. takich kwestii jak rzeczowe i terminowe wykonanie zadania oraz wskazanie wydatków kwalifikowalnych i rozliczonych oraz kwot wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, nienależnie lub pobranych w nadmiernej wysokości. Burmistrz zaznaczyła także, iż w przypadku weryfikacji sprawozdań, które budzą wątpliwości, Gmina wzywa oferenta do złożenia dodatkowych wyjaśnień i dokumentów, jednak w badanych przypadkach nie zostało to uznane za konieczne.

(akta kontroli, str. 2251-2265, 2266-2272)

W związku z nieprzedłożeniem przez sześć ww. organizacji zestawień wydatków dokonanych w związku z realizacją zadania publicznego oraz oryginałów lub kopii dowodów księgowych, rozliczenie zrealizowanych przez te organizacje zadań nastąpiło wyłącznie na podstawie przekazanych Gminie sprawozdań.

Zdaniem NIK, weryfikacja sprawozdania z realizacji zadania publicznego wyłącznie w oparciu o oświadczenia w nim zawarte, bez wymogu przedstawienia jakiejkolwiek dokumentacji źródłowej, ogranicza możliwość oceny prawidłowości ponoszonych wydatków, a jednocześnie zwiększa ryzyko wystąpienia nadużyć przy wykorzystaniu środków publicznych.

NIK wskazuje, że zwłaszcza w przypadku wsparcia realizacji zadania publicznego, w celu zmniejszenia ryzyka niewłaściwego rozliczenia udzielonej przez Gminę dotacji i zachowania wynikających ze wskazanych wyżej przepisów ufp zasad dokonywania wydatków publicznych, uzasadnione było zwrócenie się do organizacji o przekazanie takich dowodów lub zestawień.

13. We wszystkich poddanych kontroli przypadkach zlecenia organizacji realizacji zadania publicznego, przeprowadzana w Urzędzie weryfikacja przekazanych przez te organizacje sprawozdań z wykonania zadania publicznego polegała na dokonaniu przez pracownika Urzędu analizy treści tych sprawozdań oraz postanowień umów zawartych przez Gminę z organizacjami, a w przypadku przekazania wykazów dowodów księgowych, dokonaniu także analizy treści tych wykazów. Sprawozdania końcowe zawierały informacje potwierdzające zrealizowanie zleconych przez Gminę zadań zgodnie z postanowieniami odpowiednich umów. Sporządzone w Urzędzie rozliczenia udzielonych dotacji, dokumentujące fakt sprawdzenia sprawozdania przekazanego przez organizację, we wszystkich objętych badaniem przypadkach zostały zatwierdzone przez pracowników Urzędu działających z upoważnienia Burmistrza.

[130] Dz.U. z 2025 r., poz. 1483, dalej ufp.

(akta kontroli, str. 1078-1085, 1106-1107, 1110-1120, 1281-1285, 1295-1299, 1300, 1331-1336, 1355, 1357-1365, 1379-1384, 1406-1410, 1411, 1428-1433, 1454-1458, 1459, 1572-1577, 1606-1610, 1611, 1672-1677, 1683-1698, 1705, 1741-1746, 1751-1756, 1761, 1789-1794, 1799-1803, 1804)

W trakcie rozpatrywania przez Urząd sprawozdania organizacji Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Białe Tygrysy Jarocin dotyczącego realizacji w 2024 r. zadania publicznego pn. „Jarocińska Akademia Taekwondo Olimpijskiego - szkolenie sportowe oraz udział we współzawodnictwie sportowym dzieci i młodzieży" urząd nie zwrócił się o uzupełnienie treści sprawozdania o brakującą informację o warunkach, na jakich pobierane były przez organizację świadczenia pieniężne oraz jaka była faktyczna wysokość świadczenia ponoszona przez pojedynczego odbiorcę, co zostało opisane w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1331-1336, 1355, 1357-1365)

14. We wszystkich objętych kontrolą przypadkach, zadania publiczne zostały zrealizowane w zakładanym zakresie, osiągnięto zakładane cele i rezultaty, nie wystąpiły przypadki niewykonania zadań w całości lub w części, nie wystąpiły przypadki wykorzystania środków niezgodnie z przeznaczeniem. W ośmiu z dziewięciu badanych zadań środki dotacji wykorzystano w pełnej wysokości. W jednym przypadku wykorzystano 99,9% środków, a niewykorzystaną kwotę 31,50 zł zwrócono w terminie określonym w umowie.

Rezultatami objętych kontrolą zadań było: prowadzenie w 2024 r. Środowiskowego Domu Samopomocy w Jarocinie[131], przeprowadzenie w 2024 r. zajęć dydaktycznych dla dzieci szkół podstawowych w zakresie: jazdy na łyżwach i hokeja na lodzie[132], taekwondo olimpijskiego[133], kolarstwa[134], pływania[135] oraz przeprowadzenie w 2024 zajęć pozalekcyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz dla uczniów szkół podstawowych w zakresie: robotyki, gry na instrumentach muzycznych, tańca[136], muzyki, zajęć kulinarnych, kreatywności, zajęć plastyczno-technicznych, zajęć logopedycznych, zajęć nauki gry w bilard, zajęć teatralnych, robotyki i programowania, zajęć polonistycznych, rytmiki[137], zajęć artystycznych, tanecznych i informatyczno-graficznym[138], zajęć muzycznych i plastycznych, informatycznych, przyrodniczo-geograficznych[139].

(akta kontroli, str. 1078-1085, 1106-1107, 1110-1120, 1281-1285, 1295-1299, 1300, 1331-1336, 1355, 1357-1365, 1379-1384, 1406-1410, 1411, 1428-1433, 1454-1458, 1459, 1572-1577, 1606-1610, 1611, 1672-1677, 1683-1698, 1705, 1741-1746, 1751-1756, 1761, 1789-1794, 1799-1803, 1804)

15. Pracownicy Urzędu przeprowadzili 20 kontroli u beneficjentów, tj. w siedzibach beneficjentów lub na miejscu realizacji zadań publicznych zleconych organizacjom w ramach dotacji udzielonych w latach 2023-2025 (do 30 września), z tego pięć kontroli w 2023 r., 10 kontroli w 2024 r. i pięć

[131] Jarocińskie Stowarzyszenie „POMOST" w Jarocinie.
[132] Stowarzyszenie Hockey Rock Jarocin.
[133] Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Białe Tygrysy.
[134] Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „VICTORIA" w Jarocinie.
[135] Jarociński Klub Sportowy Pirania.
[136] Stowarzyszenie „Rodzina-Szkoła-Gmina" w Roszkowie.
[137] Stowarzyszenie Edukacyjne w Łuszczanowie.
[138] Fundacja ZOO Zaradni Odważni Oryginalni.
[139] Potarzyckie Stowarzyszenie Oświatowe.

w 2025 (do 30 września, w tym jedna była w toku)[140]. Po ośmiu kontrolach, wystosowane zostały do kontrolowanych wystąpienia pokontrolne[141]. Jak wynikało z pism skontrolowanych organizacji, stanowiących odpowiedzi na sformułowane zalecenia pokontrolne, zostały one zrealizowane lub zobowiązano się do podjęcia działań eliminujących w przyszłości stwierdzone nieprawidłowości.

W przypadku kolejnych pięciu kontroli w protokołach sformułowano uwagi, które dotyczyły m.in.: przebywania na obozie podczas kontroli 23, zamiast 30 uczestników oraz błędnego wskazania kadry obozu, co miało zostać skorygowane w ofercie; przebywania w czasie kontroli schroniska dla zwierząt tylko dwóch pracowników (spośród sześciu zatrudnionych), bałaganu w kojcach oraz braku dostępu przez część zwierząt do karmy oraz wody, nieumieszczenia mat dezynfekujących przed wejściem do szpitala, niewyposażenia kojca suki ze szczeniętami w półkę spoczynkową, braku aktualnych szczepień przeciwko wściekliźnie u sześciu z piętnastu losowo wybranych psów oraz mikroczipów u części zwierząt, a także wystawienia leków w ogólnodostępnych miejscach (w pomieszczeniu socjalnym). W przypadku tych kontroli zalecenia pokontrolne nie zostały wydane.

(akta kontroli str. 638-819)

Odnośnie do przesłanek jakimi kierowano się przy doborze beneficjentów do kontroli w latach 2023 -2025, Burmistrz wyjaśniła, że *Gmina podjęła decyzję o zastosowaniu wyrywkowej (próbkowanej) kontroli zadań publicznych zleconych do realizacji organizacjom opierając się na kryterium istotności finansowej, skali ryzyka nieprawidłowości oraz stopnia skomplikowania zadania, co pozwala na skierowanie zasobów kadrowych do kontroli tych podmiotów, których zadania miały największy wpływ na finanse i dobro publiczne Gminy.*

(akta kontroli str. 511, 516, 517)

W umowach dotyczących udzielonych dotacji poddanych szczegółowemu badaniu, zawarte były postanowienia w zakresie kontroli realizacji powierzonych zadań publicznych w brzmieniu m.in. (§ 8): *Zleceniodawca sprawuje kontrolę prawidłowości wykonania zadania publicznego przez Zleceniobiorcę, w tym wydatkowania przekazanej dotacji oraz środków, o których mowa w § 3 ust. 5*[142]*.*

---

[140] Ponadto, przeprowadzonych zostało sześć kontroli w Urzędzie po rozliczeniu dotacji, tj. po zakończeniu realizacji zadania publicznego.

[141] Wskazano w nich następujące nieprawidłowości: nie umieszczenie informacji na materiałach promocyjno –informacyjnych o współfinansowaniu zadania publicznego ze środków otrzymanych od zleceniodawcy (1); błędne wpisanie: terminu realizacji zadania w aneksie, numeru umowy na jednej fakturze, na jednym rachunku i w opisie jednego rachunku, daty zawarcia umowy na jednym rachunku, daty płatności na jednej fakturze, miejsca docelowego wycieczki oraz w dwóch miejscach kwot w jednym sprawozdaniu, a także zapłacenie dwóch faktur po terminie płatności (2); błędne zakwalifikowanie w sprawozdaniu zakupu artykułów do organizacji ogniska-grilla do kosztów posiłku, rozbieżności we wskazaniu na czterech fakturach dat sprzedaży a rzeczywistymi datami realizacji usługi i na trzech fakturach dat wykonania usług nieodpowiadających faktycznym datom ich wykonania, błędną kolejność w wystawieniu dwóch dokumentów księgowych (tj. dopiero po dokonaniu płatności), dwukrotną niezgodność między opisem kosztów w sprawozdaniu a ich nazwą na fakturze, na 26 fakturach braki w dekretacji dotyczące wskazania miesiąca oraz sposobu ujęcia ich w księgach rachunkowych oraz podpisu osoby odpowiedzialnej za te czynności (3) zapłacenie jednej faktury po terminie płatności i błędne wskazanie daty zawarcia jednej umowy (4); zapłacenie trzech faktur po terminie płatności (5); podanie na tablicy informacyjnej przy wejściu do schroniska błędnej informacji o źródle finansowania zadania publicznego, tj. ze środków Urzędu Miejskiego w Jarocinie zamiast z budżetu Gminy Jarocin oraz wypłatę wynagrodzeń jednorazowo na koniec roku, tj. niezgodnie z harmonogramem wypłat określonym z umowach zlecenia (6); brak pisemnych umów przy wydatkowaniu środków z dotacji potwierdzonych czterema fakturami, błędy w opisach na fakturach, na rachunkach oraz usług (7); nie wskazanie w sprawozdaniu imienia i nazwiska opiekunki świadczącej usługi u podopiecznego, na trzech fakturach braki w dekretacji dotyczące wskazania miesiąca oraz sposobu ujęcia ich w księgach rachunkowych oraz podpisu osoby odpowiedzialnej za te czynności, a także zapłacenie jednej faktury po terminie płatności (8).

[142] Inne środki finansowe lub wkład osobowy, lub wkład rzeczowy.

Kontrola może być przeprowadzona w toku realizacji zadania publicznego oraz po jego zakończeniu do czasu ustania zobowiązania, o którym mowa w § 6 ust. 2[143]*. Prawo kontroli przysługuje osobom upoważnionym przez Zleceniodawcę zarówno w siedzibie Zleceniobiorcy, jak i w miejscu realizacji zadania publicznego. Kontrola lub poszczególne jej czynności mogą być przeprowadzane również w siedzibie Zleceniodawcy*.

(akta kontroli str. 1078-1085, 1281-1285, 1331-1336, 1379-1384, 1428-1433, 1572-1577, 1672 -1677, 1741-1746, 1789-1794)

Odnosząc się do nieprzeprowadzenia kontroli realizacji wszystkich zadań publicznych zleconych organizacjom do wykonania w latach 2023-2025, Burmistrz wyjaśniła, że z uwagi na wskazaną w umowach *możliwość przeprowadzenia kontroli realizacji zadania zarówno w toku realizacji zadania publicznego jak i po jego zakończeniu przez okres 5 lat (...) nie minął jeszcze okres, w którym może zostać przeprowadzona ich kontrola. Ponadto technicznie niemożliwe byłoby przeprowadzenie kontroli wszystkich zleconych do realizacji zadań publicznych ze względu na ograniczenia kadrowe i liczbę zawieranych umów dotacyjnych, których corocznie jest ponad 200. Nadmienić również warto, iż na samodzielnym stanowisku ds. kontroli jest zatrudniona jedna osoba. Oceny prawidłowości wydatkowania przyznanej dotacji dokonuje się na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności złożonego przez oferenta sprawozdania i przygotowanego rozliczenia udzielonej dotacji. Jeden z punktów rozliczenia udzielonej dotacji, które sporządza pracownik Urzędu, zawiera potwierdzenie m. in. takich kwestii jak rzeczowe i terminowe wykonanie zadania, będącego przedmiotem umowy dotacyjnej oraz wskazanie wydatków kwalifikowanych i rozliczonych oraz kwot wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, nienależnie lub pobranych w nadmiernej wysokości.*

(akta kontroli str. 511, 516, 517)

16. Według stanu na 30 września 2025 r., nie występowały zaległości z tytułu niewyegzekwowanych kwot dotacji podlegających zwrotowi, a dotyczących zadań publicznych zleconych organizacjom na podstawie udpp.

(akta kontroli str. 635-637)

17. W związku z zamieszczeniem w sprawozdaniu z realizacji programu współpracy na 2024 r. informacji o zrealizowaniu na zlecenie Gminy przez organizacje zadań na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych[144], badaniem, w zakresie finansowania przez Gminę realizacji przez organizacje zadań publicznych poprzez dokonanie zakupu usług, objęto osiem nw. przypadków dokonania przez Gminę takiego zakupu w latach 2023-2025[145]:

1) zlecenie przez Gminę realizacji przez Fundację Region Razem zadania polegającego na przygotowaniu i przeprowadzeniu w okresie od 27 marca do 31 grudnia 2023 r. warsztatów profilaktycznych w zakresie Treningu Umiejętności Społecznych dla klas 6 i 7 w Szkole Podstawowej nr 2 w Jarocinie[146],

[143] Tj. przez okres pięciu lat, liczonych od początku roku następującego po roku, w którym Zleceniodawca zrealizował zadanie.
[144] Dz. U. z 2024 r. poz. 1320. Dalej: pzp.
[145] Cztery przypadki zakupu dokonanego w 2023 r., trzy przypadki zakupu dokonanego w 2024 r. oraz jeden przypadek zakupu dokonany w 2025 r. – celowy dobór próby.
[146] Umowa nr WA-ROU.8141.11.2023 z 27 marca 2023 r. z aneksem z 1 grudnia 2023 r.; wydatki w łącznej wysokości 29,6 tys. zł zaklasyfikowane w dz. 851 *ochrona zdrowia*, rozdz. 85154 *przeciwdziałanie alkoholizmowi*, § 4300 *zakup usług pozostałych*,

2) zlecenia przez Gminę realizacji przez Jarociński Klub Sportowy „Jarota" w Jarocinie zadania polegającego na organizacji w dniu 14 października 2023 r. turnieju piłkarskiego dla roczników 2015-2016[147],

3) zlecenia przez Gminę w 2023 r. realizacji przez Stowarzyszenie na rzecz dzieci i młodzieży „Tęcza" im. Macieja Kostki w Radlinie zadania polegającego na realizacji cyklu sześciu profilaktycznych spotkań rodzinnych dla mieszkańców Gminy Jarocin w okresie od 14 maja do 18 czerwca 2023 r.[148],

4) zlecenia przez Gminę w 2023 r. realizacji przez Stowarzyszenie RoweLOVE w Jarocinie polegającego na wykonaniu kompleksowej organizacji wydarzenia „Jarociński Tydzień RoweLOVY" w dniach 28 maja – 4 czerwca 2023 r.[149],

5) zlecenia przez Gminę w 2024 r. realizacji przez fundację Region Razem zadania polegającego na przygotowaniu i przeprowadzeniu w I półr. 2024 r. warsztatów profilaktycznych w zakresie Treningu Umiejętności Społecznych dla uczniów Zespołu Szkół nr 5 w Jarocinie, Zespołu Szkół w Mieszkowie, Zespołu Szkół w Witaszycach, Szkoły Podstawowej nr 2 w Jarocinie[150],

6) zlecenia przez Gminę w 2024 r. realizacji przez stowarzyszenie RoweLOVE w Jarocinie polegającego na wykonaniu kompleksowej organizacji szeregu wydarzeń i rajdów rowerowych pod nazwą „RoweLOVY 2024" w dniach od 1 marca do 12 listopada 2024 r.[151],

7) zlecenia przez Gminę w 2024 r. realizacji przez Fundację Region Razem zadania polegającego na kontynuowaniu prowadzenia warsztatów profilaktycznych w zakresie Treningu Umiejętności Społecznych dla uczniów ZS w trzech szkołach podstawowych[152],

8) zlecenia przez Gminę w 2025 r. realizacji przez Fundację Region Razem zadania polegającego na kontynuowaniu prowadzenia od 21 lutego do 27 czerwca 2025 r. warsztatów profilaktycznych dla uczniów Zespołu Szkół nr 5 w Jarocinie, SP w Golinie oraz Szkoły Podstawowej nr 2 w Jarocinie[153].

Analiza dokumentacji dotyczącej zlecenia przez Gminę realizacji organizacjom przedmiotowych zadań wykazała, że we wszystkich przypadkach zadania te były zadaniami publicznymi w rozumieniu art. 4 ust. 1 udpp[154]. NIK podkreśla, że realizacja przez organizacje pozarządowe

[147] Umowa nr WOK.273.2.43.2023 z 12 października 2023 r.; wydatki w łączne wysokości 63,2 tys. zł zaklasyfikowane w dz. 926 *Kultura fizyczna*, rozdz. 92605 *zadania w zakresie kultury fizycznej*, § 4300 *zakup usług pozostałych.*

[148] Umowa nr WA-ROU.273.48.2023 z 12 maja 2023 r.; wydatki w łączne wysokości 51,0 tys. zł zaklasyfikowane w dz. 851 *ochrona zdrowia*, rozdz. 85154 *przeciwdziałanie alkoholizmowi*, § 4300 *zakup usług pozostałych.*

[149] Umowa nr WOK.273.2.16.2023 z 27 kwietnia 2023 r. wraz z aneksem z 8 maja 2023 r.); wydatki w łączne wysokości 29,98 tys. zł zaklasyfikowane w dz. 926 *Kultura fizyczna*, rozdz. 92605 *zadania w zakresie kultury fizycznej*, § 4300 *zakup usług pozostałych*

[150] Umowa nr WA-ROU.8141.1.2024 z 2 stycznia 2024 r. wraz aneksem z 28 marca 2024 r.); zrealizowane wydatki w łącznej wysokości 76,03 tys. zł zaklasyfikowane w dz. 851 *ochrona zdrowia*, rozdz. 85154 *przeciwdziałanie alkoholizmowi*, § 4300 *zakup usług pozostałych*.

[151] Umowa nr WOK.273.2.11.2024 z 1 stycznia 2024 r. wraz z aneksem nr 1 z 8 lipca 2024 r., aneksem nr 2 z 4 listopada 2024 r. oraz ugodą z 30 grudnia 2024 r.; wydatki w łączne wysokości 29,4 tys. zł zaklasyfikowane w dz. 926 *Kultura fizyczna*, rozdz. 92605 *zadania w zakresie kultury fizycznej*, § 4300 *zakup usług pozostałych*.

[152] Umowa nr WA-ROU.8141.31.2024 z 1 stycznia 2024 r. wraz aneksem nr 1 z 12 grudnia 2024 r. oraz aneksem nr 2 z 16 grudnia 2024 r.); wydatki w łącznej wysokości 21,5 tys. zł zaklasyfikowane w dz. 851 *ochrona zdrowia*, rozdz. 85154 *przeciwdziałanie alkoholizmowi*, § 4300 *zakup usług pozostałych*.

[153] Umowa nr WA-RSS.8141.8.2025 z 24 lutego 2025 r.;wydatki w łącznej wysokości 59,9 tys. zł zaklasyfikowane w dz. 851 *ochrona zdrowia*, rozdz. 85154 *przeciwdziałanie alkoholizmowi*, § 4300 *zakup usług pozostałych*.

[154] W pięciu przypadkach (umowy: nr. nr WA-ROU.8141.11.2023 z 27 marca 2023 r., nr WA-ROU.273.48.2023 z 12 maja 2023 r., nr WA-ROU.8141.1.2024 z 2 stycznia 2024 r., nr WA-ROU.8141.31.2024 z 1 stycznia 2024 r., nr WA -RSS.8141.8.2025 z 24 lutego 2025 r.) zlecenie realizacji zadania dotyczyło zadania ze sfery zadań publicznych wymienionego w art. 4 ust. 1 pkt 32 udpp (przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym), natomiast w trzech przypadkach (umowy nr WOK.273.2.43.2023 z 12 października 2023 r., nr WOK.273.2.16.2023 z 27 kwietnia

oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 udpp zadań należących do sfery zadań publicznych, o których mowa w art. 4 udpp może następować zarówno w trybie wsparcia albo powierzenia realizacji tych zadań finansowanych udzieloną przez organ administracji publicznej dotacją celową (w reżimie udpp), jak i poprzez zakup usług od takich organizacji oraz podmiotów (w reżimie zamówień publicznych). NIK wskazuje, że wspieranie przez Gminę organizacji pozarządowych w zakresie realizacji zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ust. 1 udpp poprzez udzielanie im dotacji celowych z budżetu Gminy na podstawie przepisów udpp, w ramach programu współpracy z organizacjami pozarządowymi na dany rok, w sposób szczególny zapewnia właściwą transparentność takich działań i umożliwia sprawowanie przez organ stanowiący Gminy prawidłowego nadzoru nad sposobem wykorzystania środków finansowych w celu realizacji ww. zadań publicznych.

(akta kontroli, str. 1904-1931, 1935-1948, 1955-2001, 2010-2020, 2024-2060, 2074-2105, 2125-2146, 2157-2179, 2187-2213)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wśród skontrolowanych dziewięciu przypadków zlecenia organizacjom realizowania zadań publicznych w 2024 r. stwierdzono przypadki niedokumentowania niektórych czynności przeprowadzanych w toku postępowań konkursowych:

1.1. Nie udokumentowano zaopiniowania i zweryfikowania pod względem rachunkowym przez odpowiedni wydział merytoryczny Urzędu wszystkich dziewięciu ofert dotyczących tych zadań (obowiązek wynikający z § 11 ust. 3 pkt 1 programu współpracy na 2024 r.), co nie służyło pełnemu zrealizowaniu określonych w art. 5 ust. 3 udpp zasad uczciwej konkurencji i jawności.

(akta kontroli, str. 998-1165, 1218-1300, 1301-1363, 1364-1411, 1412-1459, 1525-1611, 1612-1705, 1706-1761, 1762-1804)

Burmistrz wyjaśniła, że na etapie oceny formalnej dokonywana jest wstępna ocena pod względem rachunkowym odbywająca się automatycznie w aplikacji Generator on-line. Pracownik z wydziału merytorycznego obsługującego konkurs ofert ustawia parametry konkursu obejmujące m. in. minimalną i maksymalną kwotę dotacji, limity dotyczące wkładu własnego finansowego i niefinansowego, maksymalny udział dotacji w kosztach realizacji zadania lub możliwość pobierania przez oferenta świadczeń pieniężnych od odbiorców zadania. To uniemożliwia złożenie oferty błędnej pod względem rachunkowym, ponieważ Generator nie pozwala na złożenie oferty niezgodnej z określonymi parametrami i zawierającej błędy. Proces ten odbywa się automatycznie i nie jest udokumentowany. Burmistrz podała także, iż szczegółowa ocena rachunkowa jest dokonywana na etapie oceny merytorycznej przez członków komisji konkursowej.

(akta kontroli, str. 2251-2265, 2266-2272)

2023 r., nr WOK.273.2.11.2024 z 1 stycznia 2024 r.) dotyczyło zadania wymienionego w art. 4 ust. 1 pkt 17 udpp (wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej).

1.2. W przypadku ośmiu ofert złożonych przez organizacje, które wcześniej korzystały z dotacji udzielanych przez Gminę[155] nie udokumentowano przekazania członkom komisji konkursowych informacji będących podstawą dokonania przez nich analizy i oceny rzetelności i terminowości wcześniej realizowanych przez te organizacje zadań publicznych oraz sposobu rozliczenia otrzymanych na te zadania środków[156].

(akta kontroli, str. 998-1165, 1301-1363, 1364-1411, 1412-1459, 1525-1611, 1612-1705, 1706 -1761, 1762-1804)

Burmistrz wyjaśniła, że weryfikacji ofert w zakresie analizy i oceny realizacji przez oferentów w okresie wcześniejszym zleconych im zadań publicznych, w szczególności w zakresie rzetelności i terminowości oraz sposobu rozliczenia otrzymanych na ten cel środków dokonywał, wykorzystując informacje z aplikacji Generator, pracownik Urzędu, który mailowo lub telefonicznie informował o tym członków komisji konkursowej.

(akta kontroli, str. 2251-2265, 2266-2272)

Odnośnie do wyjaśnień Burmistrz przytoczonych wyżej w punktach 1.1. i 1.2. NIK wskazuje, że aby w pełni spełnić wynikający z udpp wymóg zachowania zasad uczciwej konkurencji i jawności, opiniowanie i zweryfikowanie oferty pod względem rachunkowym przez Urząd na potrzeby prac komisji konkursowej powinno być udokumentowane bez względu na to, przy pomocy jakiego narzędzia jest dokonywane.

2. Urząd nie wezwał dwóch organizacji do uzupełnienia ofert realizacji zadania publicznego oraz sprawozdania z realizacji takiego zadania o wymagane w tych dokumentach niżej wymienione informacje, co stanowiło naruszenie kryterium rzetelności:

2.1. W trakcie rozpatrywania oferty organizacji Hockey Rock Jarocin dotyczącej realizacji zadania pn. „Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej - prowadzenie szkolenia sportowego w zakresie nauki hokeja i jazdy na łyżwach" Urząd nie zwrócił się do organizacji o uzupełnienie oferty o dokonanie opisu sposobu wyceny wykazanego w ofercie wkładu osobowego (5 080,0 zł). Niezamieszczenie w ofercie przedmiotowego opisu było niezgodne z § 9 ust. 3 programu współpracy na 2024 r., zgodnie z którym oferent zobowiązany był do opisania sposobu wyceny ww. wkładu wraz z podaniem cen rynkowych, na podstawie których jest szacowana jego wartość.

(akta kontroli, str. 1218-1300)

Burmistrz wyjaśniła, że komisja konkursowa nie zakwestionowała braku odrębnego opisu sposobu wyceny wkładu osobowego wykazanego w ofercie jako wkład własny niefinansowy

[155] 1) Jarocińskie Stowarzyszenie „POMOST" - zadanie pn. „Prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Jarocinie" (w ramach otwartego konkursu ofert nr 3/2023); 2) Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Białe Tygrysy Jarocin – zadanie pn. „Jarocińska Akademia Taekwondo Olimpijskiego - szkolenie sportowe oraz udział we współzawodnictwie sportowym dzieci i młodzieży" (w ramach konkursu ofert nr XIII/2023); 3) Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Victoria" w Jarocinie – zadanie pn. „Szkolenie oraz udział we współzawodnictwie sportowym kolarzy" (w ramach otwartego konkursu ofert nr XIII/2023); 4) Jarociński Klub Sportowy Pirania – zadanie pn. „Prowadzenie szkolenia sportowego Pirania" (w ramach konkursu ofert nr XIII/2023); 5) Stowarzyszenie „Rodzina-Szkoła-Gmina" w Roszkowie – zadanie pn. „Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych rozwijających uzdolnienia dla uczniów Niepublicznej Szkoły Podstawowej z oddziałem przedszkolnym w Roszkowie" (w ramach konkursu ofert nr XV/2023); 6) Stowarzyszenie Edukacyjne w Łuszczanowie – zadanie pn. „Zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży" (w ramach konkursu ofert nr XV/2023), 7) Fundacja ZOO Zaradni Odważni Oryginalni – zadanie pn. „WIEDZA - moja pasja!!!" (w ramach konkursu ofert nr XV/2023); 8) Potarzyckie Stowarzyszenie Oświatowe – zadanie pn. „Warsztatowe Inspiracje 3" (w ramach konkursu ofert nr XV/2023).

[156] Jedno z kryteriów szczegółowych wyboru oferty określone w ogłoszeniu otwartego konkursu ofert.

z uwagi na to, iż: 1) dokonanie oceny merytorycznej było możliwe pośrednio poprzez opisanie przez oferenta zasobów kadrowych w sposób pozwalający na ocenę realności i zasadności kosztów osobowych w kontekście planowanych działań, 2) brak opisu sposobu wyceny nie jest błędem formalnym, 3) oferta zawierała pełny opis działań, harmonogram, zestawienie kosztów realizacji zadania oraz deklaracje źródeł finansowania, co umożliwiło dokonanie oceny zasadności wkładu osobowego w ramach planowanego budżetu.

(akta kontroli, str. 2255)

NIK wskazuje, że podana w wyjaśnieniu argumentacja, nie stanowi uzasadnienia dla niezakwestionowania przez Urząd faktu niezamieszczenia w ofercie opisu sposobu wyceny wkładu osobowego, gdyż zamieszczony w programie współpracy na 2024 r. wymóg nie pozwalał na zastąpienie wskazanego sposobu jego realizacji innymi działaniami.

2.2. W trakcie procesu rozpatrywania oferty organizacji Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Białe Tygrysy Jarocin dotyczącej realizacji w 2024 r. zadania publicznego „Jarocińska Akademia Taekwondo Olimpijskiego - szkolenie sportowe oraz udział we współzawodnictwie sportowym dzieci i młodzieży", Urząd nie zwrócił się do organizacji o uzupełnienie oferty o opis warunków pobierania świadczeń pieniężnych od odbiorców zadania oraz wysokości świadczenia poniesionego przez pojedynczego odbiorcę. Obowiązek opisania przez organizację w ofercie, jakie będą warunki pobierania świadczeń pieniężnych od odbiorców zadania i jaka będzie wysokość świadczenia poniesionego przez jednego odbiorcę wynikał z dyspozycji § 9 ust. 5 programu współpracy na 2024 r.

(akta kontroli, str. 1301-1363)

Burmistrz wyjaśniła, że w przedstawionej ofercie jasno określono w sekcji dotyczącej wkładu własnego i finansowania zadania, że środki finansowe pozyskane od odbiorców zadania będą stanowiły częściową odpłatność za uczestnictwo w „Jarocińskiej Akademii Taekwondo Olimpijskiego" i wyniosą łącznie 12 tys. zł. Oferta oceniana była za kompletność i merytoryczną wartość opisu zadania, w tym: miejsce realizacji, grupa docelowa, sposób rozwiązywania problemów grupy docelowej, komplementarność z innymi działaniami, plan działań oraz zakładane rezultaty. Oferta zawierała szczegółowy harmonogram działań, opis liczby uczestników, liczby godzin treningowych, konsultacji, startów w zawodach oraz szczegółowy plan finansowy, w tym wkład własny finansowy, niefinansowy oraz planowane świadczenia od uczestników. Burmistrz podała, że w świetle tych informacji, opis kwestii częściowej odpłatności, jaki przedstawiono w ofercie, nie budził zastrzeżeń i uznano go za wystarczający.

(akta kontroli, str. 2256)

NIK wskazuje, że przywołana w wyjaśnieniach argumentacja, nie może być uwzględniona z uwagi na to, że zamieszczony w programie współpracy na 2024 r. obowiązek opisania przez organizację w ofercie, jakie będą warunki pobierania świadczeń pieniężnych od odbiorców zadania i jaka będzie wysokość świadczenia poniesionego przez jednego odbiorcę został określony w sposób jednoznaczny, bez możliwości zastąpienia nakazanego działania innymi formami jego realizacji.

2.3. W trakcie rozpatrywania przez Urząd sprawozdania organizacji Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Białe Tygrysy, dotyczącego realizacji w 2024 r. zadania publicznego pn. „Jarocińska Akademia Taekwondo Olimpijskiego - szkolenie sportowe oraz udział we współzawodnictwie sportowym dzieci i młodzieży" nie zwrócono się o uzupełnienie sprawozdania o informację

o warunkach, na jakich pobierane były przez organizację świadczenia pieniężne oraz jaka była faktyczna wysokość świadczenia ponoszona przez pojedynczego odbiorcę. Dane te powinny być wykazane w części II sprawozdania końcowego z wykonania zadania publicznego[157].

(akta kontroli, str. 1301-1363)

Burmistrz wyjaśniła, że nie zakwestionowano braku szczegółowych informacji o warunkach pobierania świadczeń pieniężnych od uczestników oraz o faktycznej wysokości tych świadczeń pobieranych od pojedynczego odbiorcy, ponieważ sprawozdanie końcowe zawierało jasny opis wykorzystania dotacji i innych środków finansowych, w tym informacji o świadczeniach pieniężnych pobieranych od odbiorców zadania. Burmistrz podała, że dostępna dokumentacja pozwalała Urzędowi na ocenę prawidłowego i zgodnego z przeznaczeniem wykorzystania środków finansowych.

(akta kontroli, str. 2257)

NIK wskazuje, że zawarty w programie współpracy na 2024 r. obowiązek zamieszczenia w sprawozdaniu z wykonania zadania publicznego szczegółowych informacji o warunkach pobierania świadczeń pieniężnych od uczestników oraz o faktycznej wysokości tych świadczeń pobieranych od pojedynczego odbiorcy został określony w sposób jednoznaczny i powinien być w takiej formie wyegzekwowany od beneficjenta.

Ocena cząstkowa

Zlecanie przez Gminę organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych w ramach programu współpracy na 2024 r. odbywało się co do zasady w sposób zgodny z przepisami udpp oraz regulacjami zawartymi w treści tego programu, a osiągnięte w wyniku realizacji tych zadań rezultaty były zgodne z treścią zawartych umów oraz postanowieniami tego programu.

Stwierdzone nieprawidłowości odnoszące się do zlecania organizacjom realizacji zadań publicznych w ramach programu współpracy na 2024 r. dotyczyły niezapewnienia udokumentowania niektórych czynności podejmowanych przez Urząd w związku ze zlecaniem im realizacji zadań publicznych oraz niewezwania tych organizacji do uzupełnienia dwóch ofert i jednego sprawozdania z realizacji zadań publicznych o wymagane informacje dotyczące opisu sposobu wyceny wkładu osobowego, warunków, na jakich pobierane będą przez organizację świadczenia pieniężne oraz szczegółowych informacji o warunkach pobierania świadczeń pieniężnych od uczestników i faktycznej wysokości tych świadczeń pobieranych od pojedynczego odbiorcy.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Uwagi

NIK nie formułuje uwag.

[157] Zał. nr 5 do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań z 24 października 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 2057).

Wnioski

Zapewnienie podczas przeprowadzania otwartych konkursów ofert wymaganego dokumentowania podejmowanych czynności, zgodnie z zasadami określonymi w rocznych programach współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi oraz w udpp, a także egzekwowania od organizacji uzupełniania składanych sprawozdań o wszystkie wymagane informacje.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Wielkopolskiej Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Poznaniu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Zgodnie z art. 98 ustawy o NIK, kto nie informuje bądź niezgodnie z prawdą informuje o wykonaniu wniosków pokontrolnych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Poznań, 12 lutego 2026 r.

Kontrolerzy

Główny specjalista kontroli państwowej

Ewa Kruszyńska

/podpisano elektronicznie/

Główny specjalista kontroli państwowej

Maciej Sterczała

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli

Wielkopolska Delegatura w Poznaniu

Dyrektor

z up. Jakub Iwanicki

p.o. Wicedyrektor

/podpisano elektronicznie/